

NARODOWY
BANK POLSKI

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski w 2023 r.

Spis treści

Synteza	4
1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na sektory	6
1.1. Narodowy Bank Polski	8
1.2. Monetarne instytucje finansowe (sektor bankowy)	9
1.3. Sektor rządowy i samorządowy	10
1.4. Pozostałe sektory	12
2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na rodzaje instrumentów finansowych	15
2.1. Aktywa zagraniczne	15
2.2. Pasywa zagraniczne	22
3. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej	30
3.1. Struktura walutowa aktywów zagranicznych	30
3.2. Struktura walutowa pasywów zagranicznych	31
4. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna a zadłużenie zagraniczne	33
5. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski na tle wybranych krajów	35
5.1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	35
5.2. Aktywa zagraniczne	36
5.3. Pasywa zagraniczne	37
6. Aneks statystyczny	39
7. Słownik pojęć stosowany w opracowaniu	62
Spis tabel	67
Spis wykresów	68

Synteza

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna jest zestawieniem statystycznym, które przedstawia stany zagranicznych aktywów i pasywów finansowych podmiotów krajowych na koniec danego okresu. Różnica pomiędzy wielkością aktywów i pasywów zagranicznych stanowi międzynarodową pozycję inwestycyjną netto, która informuje, czy dany kraj jest wierzycielem, czy też dłużnikiem netto w stosunku do zagranicy.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski za 2023 r. została przygotowana na podstawie danych przekazanych Narodowemu Bankowi Polskiemu przez rezydentów uczestniczących w obrotach z zagranicą. Do opracowania międzynarodowej pozycji inwestycyjnej Polski za 2023 r. zostały wykorzystane dane dostępne na dzień 23 sierpnia 2024 r.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski na koniec 2023 r., podobnie jak w latach ubiegłych, była ujemna i wyniosła 1 108 mld zł, co oznacza, że Polska jest dłużnikiem netto w stosunku do zagranicy. W porównaniu z 2022 r. ujemna międzynarodowa pozycja inwestycyjna pogłębiła się o 34 mld zł, tj. o 3,2%. Na pogłębienie jej poziomu wpłynęły ujemne różnice kursowe¹ i inne zmiany² (81 mld zł), których nie zrekompensowało dodatnie saldo transakcji bilansu płatniczego (47 mld zł).

Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB na koniec 2023 r. wyniosła -32,5% i w stosunku do 2022 r. wskaźnik ten poprawił się o 2,4 pkt proc. Na jego poprawę wpłynęły wzrost PKB w cenach bieżących o 10,9% w porównaniu z 2022 r. oraz pogłębienie ujemnej międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto o 3,2%. Relacja ta jest jednym ze wskaźników stosowanych przez Komisję Europejską do monitorowania zakłóceń równowagi makroekonomicznej (The Macroeconomic Imbalances Procedure, tzw. Scoreboard). Próg orientacyjny dla tej relacji Komisja Europejska ustaliła na poziomie -35,0% PKB. W 2022 r. Polska po raz pierwszy nie przekroczyła ww. progu. W 2023 r. wskaźnik ten również utrzymał się na niższym niż ustalony przez KE poziomie. Poprawa wskaźnika obserwowana jest od 2014 r., dla którego roku wskaźnik MPI/PKB osiągnął swoje historyczne minimum -68,3%. Mimo że Polska w poprzednich latach przekraczała ten próg, KE nie oceniała tego negatywnie z uwagi na korzystną strukturę międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto – istotną część pasywów zagranicznych stanowią inwestycje bezpośrednie (w 2023 r. 53,4%). Pozytywnie należy również ocenić systematycznie zmniejszające się zadłużenie zagraniczne netto Polski, którego relacja do PKB na koniec 2023 r. wyniosła jedynie 4,5%. W grupie wybranych krajów o podobnej zamożności³ międzynarodowa pozycja inwestycyjna była, z wyjątkiem Włoch i Słowenii, również ujemna, a jej relacja do PKB wahała się od 7,6% w Bułgarii, 12,3% w Czechach, 39,6% w Rumunii, do 72,5% w Portugalii. Średnia wartość tej relacji dla analizowanej grupy krajów na koniec 2023 r. wyniosła 33,9%.

Stan polskich aktywów zagranicznych na koniec 2023 r. wyniósł 1 918 mld zł, co stanowiło 56,2% PKB. W porównaniu z 2022 r. wartość polskich inwestycji za granicą zwiększyła się o 165 mld zł, tj. o 9,4%. Największy udział w aktywach zagranicznych mają oficjalne aktywa rezerwowe banku centralnego. Należności

¹ W 2023 r. waluta krajowa umocniła się w stosunku do dolara amerykańskiego o 10,6% (tj. z 4,4018 PLN za 1 USD na koniec 2022 r. do 3,935 PLN za 1 USD na koniec 2023 r.), a w stosunku do euro o 7,3% (tj. z 4,6899 PLN za 1 EUR do 4,348 PLN za 1 EUR).

² Inne zmiany obejmują m.in.: różnice z wyceny, reklasyfikacje i storna.

³ W momencie sporządzania opisu nie było ostatecznej wersji danych o międzynarodowej pozycji inwestycyjnej dla grupy wybranych krajów. Dostępne były jedynie ich pierwsze wersje, opublikowane w lipcu 2024 r. W przypadku Polski są prezentowane zrewidowane dane.

z tego tytułu na koniec 2023 r. wyniosły 763 mld zł, co stanowiło 39,8% całości aktywów zagranicznych. Wartość aktywów rezerwowych na koniec 2023 r. była wyższa o 29 mld zł, tj. o 3,9% niż na koniec 2022 r. Na ich wzrost wpłynęło saldo transakcji bilansu płatniczego w kwocie 79 mld zł oraz ujemne różnice kursowe i inne zmiany w wysokości 50 mld zł. W pozostałych kategoriach bilansu płatniczego odnotowano również wzrost aktywów. Inwestycje bezpośrednie wzrosły o 29 mld zł, tj. o 7,7%, inwestycje portfelowe wzrosły o 67 mld zł, tj. o 42,2%. i pozostałe inwestycje wzrosły o 39 mld zł, tj. o 9,2%. Stan pochodnych instrumentów finansowych zwiększył się o 1 mld zł, tj. o 1,0%.

Zobowiązania w stosunku do zagranicy na koniec 2023 r. wyniosły 3 026 mld zł, co stanowiło 88,7% PKB. W porównaniu z 2022 r. zagraniczne inwestycje w Polsce zwiększyły się o 199 mld zł, tj. o 7,0%. Dominującą pozycją w pasywach zagranicznych były inwestycje bezpośrednie, których udział na koniec 2023 r. wyniósł 53,4%. Wartość zagranicznych inwestycji bezpośrednich ukształtowała się na poziomie 1 615 mld zł i zwiększyła się o 144 mld zł, tj. o 9,8%. O ich wzroście w głównej mierze zdecydował napływ kapitału w wysokości 145 mld zł, w tym reinwestycje zysków (73 mld zł), napływ kapitału w postaci udziałów (60 mld zł) oraz napływ kapitału w postaci instrumentów dłużnych (12 mld zł). Różnice kursowe i inne zmiany oddziaływały w przeciwnym kierunku zmniejszając je o 1 mld zł. Ważną częścią polskich pasywów zagranicznych były inwestycje portfelowe. Stan zobowiązań z tego tytułu w 2023 r. wyniósł 575 mld zł, stanowiły one 19,0% pasywów zagranicznych i zwiększyły się o 72 mld zł, tj. o 14,2%. Na wzrost wartości tych inwestycji wpłynęły zarówno dodatnie saldo transakcji bilansu płatniczego (41 mld zł) jak i dodatnie inne zmiany w wysokości 31 mld zł. W 2023 r. zobowiązania z tytułu pozostałych inwestycji zwiększyły się o 11 mld zł, tj. o 1,4% i wyniosły 796 mld zł, co stanowiło 26,3% całości pasywów zagranicznych. Na wzrost tej kategorii istotnie wpłynęło dodatnie saldo transakcji bilansu płatniczego w wysokości 56 mld zł, które zrekompensowało ujemne różnice kursowe i inne zmiany w wysokości 45 mld zł.

Analizując pasywa zagraniczne z punktu widzenia ich stabilności, należy odnotować dominujący udział zagranicznych inwestycji bezpośrednich oraz długoterminowych instrumentów dłużnych, który na koniec 2023 r. wyniósł ponad 80% pasywów zagranicznych. Tak wysoki udział stabilnego kapitału ogranicza potencjalny negatywny wpływ zaburzeń, które mogą towarzyszyć operacjom związanym z kapitałem krótkoterminowym.

Z punktu widzenia oceny międzynarodowej pozycji inwestycyjnej ważna jest jej struktura walutowa. W aktywach zagranicznych na koniec 2023 r. największy udział miały waluty obce (83,1%), w tym euro (34,8%) i dolar amerykański (25,3%). W pasywach zagranicznych dominował polski złoty (61,7%), co świadczy o zaangażowaniu zagranicznych inwestorów do polskiej gospodarki, oraz euro (30,4%). Struktura walutowa aktywów zagranicznych, podobnie jak pasywów, w ostatnich latach jest stabilna i nie podlega istotnym zmianom.

Największe należności zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem aktywów rezerwowych NBP) koncentrują się w krajach Unii Europejskiej, ich udział stanowił 71,5% tych należności. Podobnie sytuacja przedstawia się po stronie pasywów. Zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem inwestycji portfelowych) wobec krajów UE w 2023 r. stanowiły 72,6% ogółu tych zobowiązań. Tak silna koncentracja należności i zobowiązań zagranicznych wobec krajów UE świadczy o silnym powiązaniu polskiej gospodarki z gospodarkami krajów Unii Europejskiej.

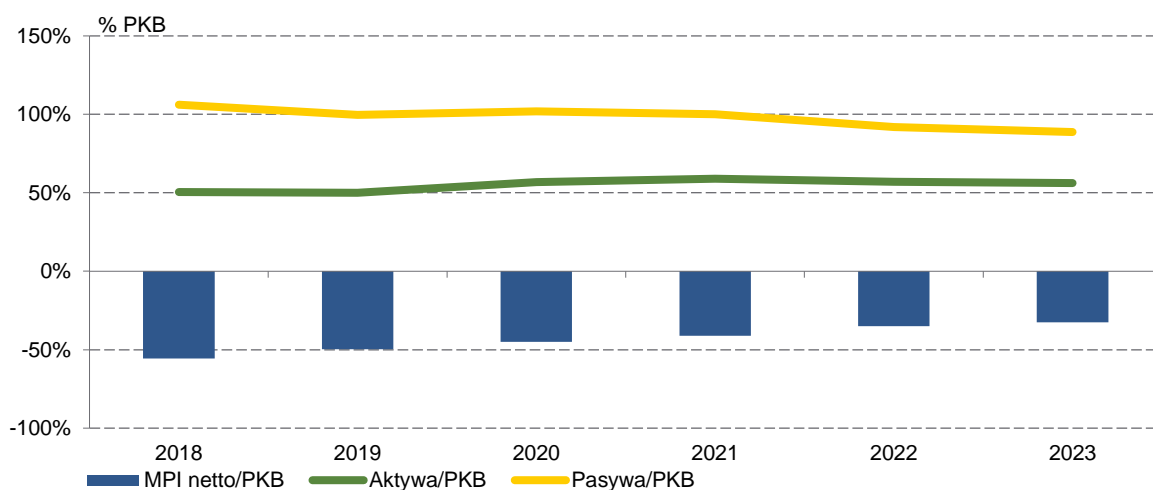
1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na sektory

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto na koniec 2023 r. była ujemna i wyniosła 1 108 mld zł. W porównaniu z 2022 r. pogłębiła się o 34 mld zł, tj. o 3,2%. Na jej poziom w 2023 r. wpłynęły:

- różnice kursowe i inne zmiany⁴, które pogłębiły ujemną wartość o 81 mld zł,
- transakcje bilansu płatniczego, które poprawiły ujemną wartość pozycji inwestycyjnej o 47 mld zł.

Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB na koniec 2023 r. wyniosła -32,5%; w 2022 r. wskaźnik ten wyniósł -34,9%.

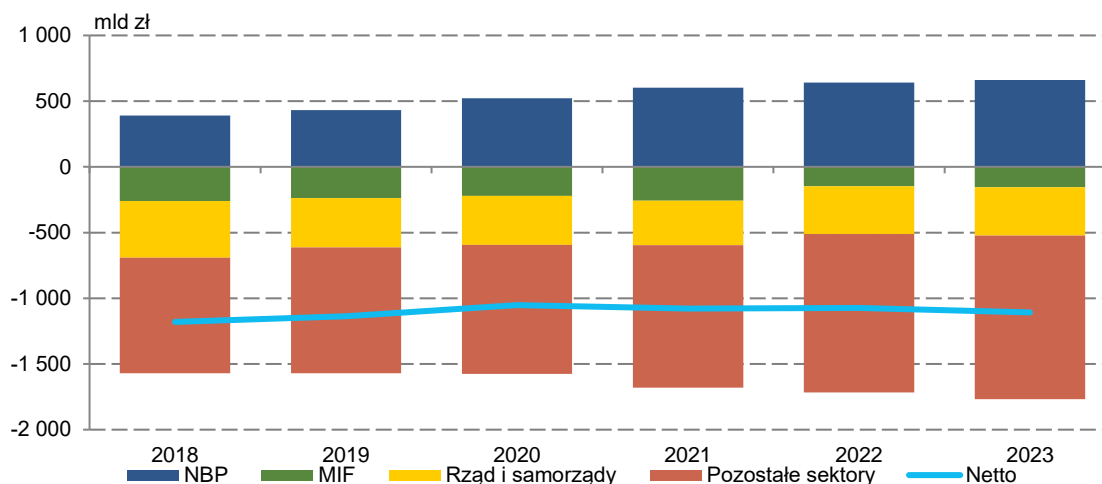
Wykres 1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (MPI) w relacji do PKB

Jednym ze standardowych podziałów międzynarodowej pozycji inwestycyjnej jest jej analiza z perspektywy podziału na sektory.

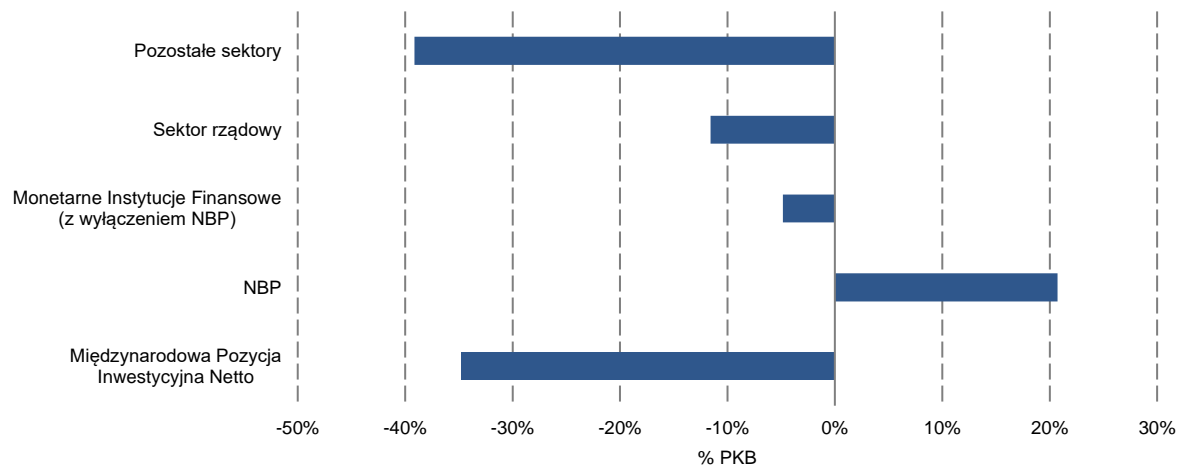
⁴ Inne zmiany obejmują m.in.: różnice kursowe, zmiany z wyceny, reklasyfikacje i storna.

Wykres 2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w podziale na sektory

W 2023 r. nastąpiło pogłębienie międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto. W poprzednich okresach zaobserwowano tendencję do zmniejszania się ujemnej międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto. Wpływ na to miał systematyczny wzrost dodatniego salda międzynarodowej pozycji inwestycyjnej NBP (wzrost oficjalnych aktywów rezerwowych). W 2023 r. dodatnie saldo międzynarodowej pozycji inwestycyjnej NBP nie zrekompensowało znacznego pogłębienia ujemnego salda pozostałych sektorów. Ujemna międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto pogłębiła się również w sektorze rządowym i samorządowym oraz w sektorze bankowym. Ujemne saldo międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto sektora bankowego pogłębiło się, głównie z powodu wyższego wzrostu pasywów tego sektora. W przypadku sektora rządowego i samorządowego w ostatnich dwóch latach nastąpiło pogłębienie się ujemnej międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto, głównie z powodu znacznego wzrostu pasywów. W przypadku pozostałych sektorów zaobserwowano coraz głębsze ujemne saldo międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto.

Analizując wskaźnik międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB w podziale na sektory można zauważyć, że pozostałe sektory wykazują największą ujemną pozycję. Pozostałe ujemne pozycje mają sektor rządowy i samorządowy oraz sektor bankowy. Jedyne dodatni wskaźnik wykazuje NBP.

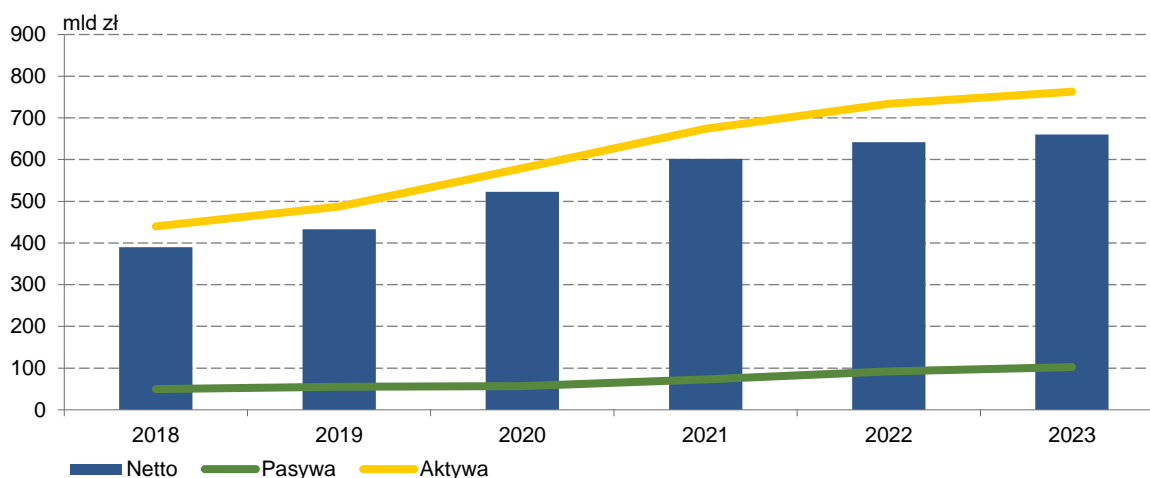
Wykres 3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w 2023 r. w podziale na sektory w relacji do PKB

1.1. Narodowy Bank Polski

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto NBP na koniec 2023 r. była dodatnia i wyniosła 660 mld zł. W porównaniu ze stanem na koniec 2022 r. odnotowano jej poprawę o 19 mld zł, tj. o 2,9%.

Głównym składnikiem aktywów zagranicznych NBP były oficjalne aktywa rezerwowe. Na koniec 2023 r. stan oficjalnych aktywów rezerwowych wyniósł 763 mld zł i w porównaniu ze stanem na koniec 2022 r. zwiększył się o 29 mld zł, tj. o 3,9%. Na wzrost oficjalnych aktywów rezerwowych wpłynęło dodatnie saldo transakcji w wysokości 87 mld zł. Różnice kursowe i inne zmiany były ujemne i wyniosły 58 mld zł. Saldo transakcji wynikało głównie z transakcji zrealizowanych na zlecenie klientów NBP (przede wszystkim zasilania rachunku Komisji Europejskiej w NBP, operacji sprzedaży przez polski rząd praw do emisji CO₂ i operacji Ministerstwa Finansów związanych z obsługą długu zagranicznego), a także napływ kapitału na rachunek Ministerstwa Finansów z tytułu emisji obligacji SP i otrzymanych kredytów z organizacji międzynarodowych oraz transakcji własnych NBP dotyczących krótkoterminowych operacji *reverse repo* (zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odsprzedaży). Wzrostowi oficjalnych aktywów rezerwowych z tytułu krótkoterminowych transakcji *reverse repo* towarzyszyły wyższe zobowiązania zagraniczne NBP z tytułu transakcji *repo*. Przeprowadzane transakcje *reverse repo* i *repo* służą bieżącemu zarządzaniu płynnością aktywów rezerwowych oraz zwiększeniu ich dochodowości.

Wykres 4. Narodowy Bank Polski

Na pasywa zagraniczne w wysokości 102 mld zł złożyły się stany krótkoterminowych transakcji *repo* (68 mld zł) i środków na rachunkach nierezydentów w NBP (5 mld zł), pozostałe zobowiązania krótkoterminowe (1 mld zł) oraz długoterminowe zobowiązania w wysokości 28 mld zł, wynikające z alokacji SDR.

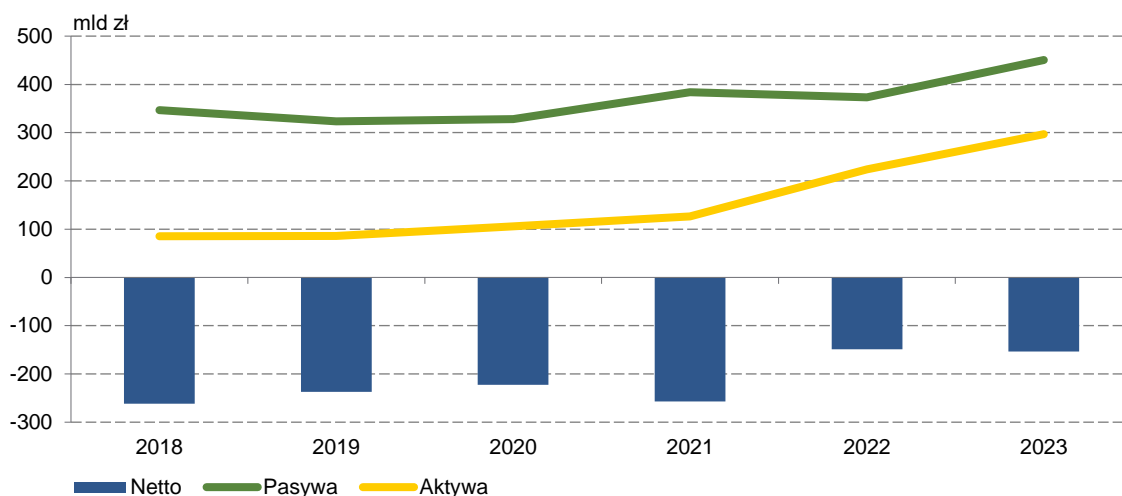
1.2. Monetarne instytucje finansowe (sektor bankowy)⁵

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto monetarnych instytucji finansowych (z wyłączeniem NBP) na koniec 2023 r., podobnie jak w poprzednich latach, była ujemna i wyniosła 154 mld zł. W porównaniu z końcem 2022 r. pogorszyła się o 5 mld zł. Na pogorszenie ujemnej pozycji inwestycyjnej sektora bankowego wpłynął wyższy wzrost pasywów (o 78 mld zł, tj. o 20,8%) niż aktywów (o 73 mld zł, tj. o 32,4%).

Należności zagraniczne polskich banków na koniec 2023 r. wyniosły 297 mld zł. Największą część aktywów zagranicznych polskich banków (41,7%) stanowiły rachunki bieżące i depozyty – ich stan na koniec 2023 r. wyniósł 124 mld zł. Stan tej pozycji w porównaniu z 2022 r. zwiększył się o 28 mld zł, tj. o 129,6%. Wzrost ten wynikał głównie z transakcji bilansu płatniczego. Znaczny udział w aktywach miały również kredyty udzielone przez sektor bankowy (11,5%), których stan na koniec 2023 r. wyniósł 34 mld zł i w porównaniu z 2022 r. wzrósł o 1,5%. Należności z tytułu inwestycji portfelowych stanowiły 27,3%, ich stan na koniec 2023 r. wyniósł 81 mld zł i w porównaniu z 2022 r. zwiększył się o 38 mld zł, tj. o 87,7%. Należności polskich banków z tytułu pozostałych aktywów zagranicznych (7,9% całości aktywów) w porównaniu z 2022 r. zwiększyły się o 9 mld zł, tj. o 60,9%, i wyniosły 24 mld zł. Stan należności banków z tytułu pochodnych instrumentów finansowych (10,5% całości aktywów tego sektora) osiągnął 31 mld zł i w porównaniu z 2022 r. zmniejszył się o 3 mld zł, tj. o 8,7%.

⁵ Przez pojęcie „monetarne instytucje finansowe” rozumiemy instytucje finansowe, których działalność polega na przyjmowaniu depozytów i (lub) bliskich substytutów depozytów od podmiotów innych niż monetarne instytucje finansowe oraz udzielaniu kredytów i (lub) inwestowaniu w papiery wartościowe na własny rachunek. W Polsce na potrzeby bilansu płatniczego do MIF zalicza się banki.

Wykres 5. Monetarne instytucje finansowe

Zobowiązania zagraniczne sektora bankowego wyniosły 450 mld zł. Największą ich część (43,8%, tj. 197 mld zł) stanowiły zobowiązania z tytułu pozostałych inwestycji (głównie z tytułu kredytów otrzymanych przez banki oraz środków ulokowanych przez nierezydentów na rachunkach bieżących i depozytowych). Wartość zobowiązań z tytułu kredytów zaciągniętych przez polskie banki za granicą wyniosła 115 mld zł (w tym 38,9% to kredyty otrzymane w ramach grup kapitałowych), co stanowiło 25,5% całości pasywów zagranicznych sektora bankowego. Zobowiązania banków z tego tytułu w porównaniu z 2022 r. wzrosły o 13 mld zł, tj. 12,4%. Ulokowane przez nierezydentów środki na rachunkach bieżących oraz w postaci depozytów na koniec 2023 r. osiągnęły wartość 80 mld zł, co stanowiło 17,7% całości pasywów.

Na stan pasywów sektora bankowego wpłynęły również zobowiązania z tytułu zagranicznych inwestycji bezpośrednich, których wartość na koniec 2023 r. wyniosła 109 mld zł i w porównaniu z 2022 r. zwiększyła się o 40 mld zł, tj. o 59,2%. Wzrost ten był przede wszystkim wynikiem zmian wyceny.

Zobowiązania z tytułu inwestycji portfelowych na koniec 2023 r. wyniosły 114 mld zł. W porównaniu z 2022 r. zwiększyły się o 40 mld zł, tj. o 53,5%. Wartość akcji polskich banków posiadanych przez zagranicznych inwestorów portfelowych wyniosła 39 mld zł i w porównaniu z 2022 r. zwiększyła się o 18 mld zł, tj. o 86,3%. Wartość posiadanych przez nierezydentów papierów dłużnych wyemitowanych przez polskie banki osiągnęła 75 mld zł i w porównaniu z 2022 r. wzrosła o 21 mld zł, tj. o 40,4%, głównie w wyniku transakcji bilansu płatniczego.

1.3. Sektor rządowy i samorządowy

Ujemna międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto sektora rządowego i samorządowego na koniec 2023 r. wyniosła 368 mld zł i w porównaniu z 2022 r. pogłębiła się o 7 mld zł, tj. o 2,0%.

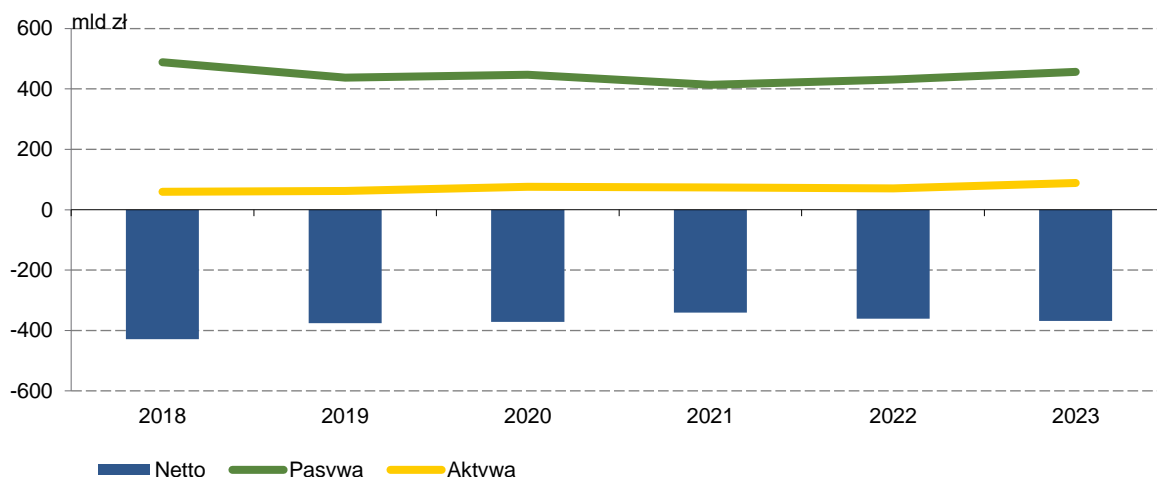
O jej poziomie zadecydował wyższy wzrost pasywów zagranicznych, które wzrosły o 25 mld zł, podczas gdy aktywa wzrosły o 18 mld zł. Stan zobowiązań sektora rządowego i samorządowego na koniec 2023 r.

wyniósł on 457 mld zł. W strukturze pasywów zagranicznych dominowały dwa instrumenty: papiery wartościowe wyemitowane przez Skarb Państwa (63,3% pasywów zagranicznych rządu) oraz długoterminowe kredyty otrzymane (35,9% pasywów). Zadłużenie zagraniczne z tytułu długoterminowych papierów dłużnych zwiększyło się o 16 mld zł, tj. o 5,7%. Łączna wartość posiadanych przez nierezydentów obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych zarówno na rynek krajowy, jak i na rynki zagraniczne wyniosła na koniec 2023 r. 289 mld zł, z czego 54,9% to obligacje wyemitowane na rynkach zagranicznych. Wartość posiadanych przez nierezydentów obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych na rynkach zagranicznych w stosunku do końca 2022 r. zwiększyła się o 9 mld zł, tj. o 6,2% i na koniec 2023 r. wyniosła 159 mld zł. Wzrost ten wynikał przede wszystkim z nowych emisji, których wartość przewyższyła wartość terminowego wykupu obligacji. Wartość posiadanych przez nierezydentów obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych na rynku krajowym zwiększyła się o 6 mld zł.

Stan zobowiązań z tytułu kredytów otrzymanych w porównaniu z 2022 r. zwiększył się o 9 mld zł, tj. o 5,9%, i na koniec 2023 r. osiągnął poziom 163 mld zł. Wzrost ten był wynikiem dodatniego salda transakcji bilansu płatniczego w wysokości 19 mld zł, głównie z tytułu kredytów otrzymanych w ramach programu KPO (Krajowy Plan Odbudowy).

Aktywa zagraniczne sektora rządowego i samorządowego na koniec 2023 r. wyniosły 89 mld zł. Obejmują one m.in. udziały rządu w międzynarodowych organizacjach finansowych (14 mld zł), udzielone kredyty handlowe (31 mld zł) oraz pozostałe aktywa (32 mld zł). Na pozostałe aktywa sektora rządowego składają się należności od Komisji Europejskiej (KE) z tytułu nierozliczonych transferów oraz należności z tytułu niespłaconych kredytów udzielonych w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych. Należności polskiego rządu z tytułu należności od KE wyniosły 26 mld zł. Wierzytelności z tytułu niespłaconych kredytów (zaległości) od kilku lat pozostają na poziomie 6 mld zł. Należności sektora rządowego z tytułu nowo udzielonych kredytów wyniosły na koniec analizowanego okresu 2 mld zł.

Wykres 6. Sektor rządowy i samorządowy

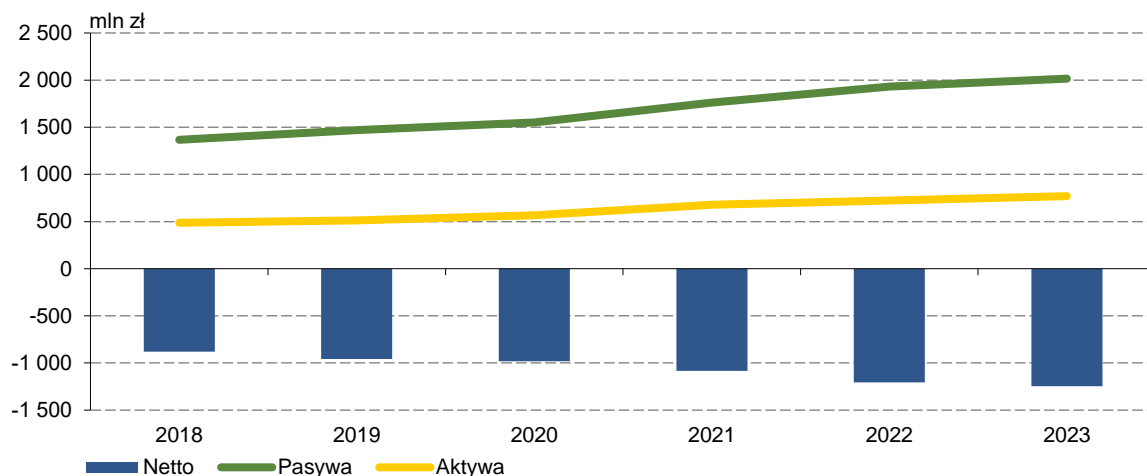
1.4. Pozostałe sektory

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna pozostałych sektorów na koniec 2023 r. była ujemna i wyniosła 1 246 mld zł, w porównaniu z 2022 r. pogłębiła się o 40 mld zł. O poziomie międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto pozostałych sektorów zdecydowały wysokie pasywa zagraniczne (prawie trzykrotnie wyższe niż aktywa zagraniczne). Pasywa zagraniczne pozostałych sektorów w 2023 r. zwiększyły się o 86 mld zł, tj. o 4,4% i na koniec roku osiągnęły wartość 2 016 mld zł. W tym samym czasie aktywa zagraniczne pozostałych sektorów zwiększyły się o 45 mld zł, tj. o 6,3%, a ich stan wyniósł 770 mld zł.

Pasywne inwestycje bezpośrednie stanowiły 74,7% zobowiązań zagranicznych pozostałych sektorów. Ich stan na koniec 2023 r. wyniósł 1 506 mld zł i w porównaniu z 2022 r. zwiększył się o 103 mld zł, tj. o 7,4%. Wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych wzrosła o 118 mld zł, tj. o 13,4%, i na koniec 2023 r. wyniosła 1 001 mld zł. Instrumenty dłużne (głównie kredyty i pożyczki otrzymane) zmniejszyły się o 15 mld zł, tj. o 2,9%, i stanowiły 33,6% zobowiązań podmiotów powiązanych kapitałowo (505 mld zł).

Pasywa z tytułu inwestycji portfelowych, pozostałych inwestycji i pochodnych instrumentów finansowych tego sektora łącznie wyniosły 510 mld zł i stanowiły 25,3% całości pasywów, z tego 69,2% przypada na podmioty niefinansowe.

Wykres 7. Pozostałe sektory

Stan pozostałych inwestycji (głównie otrzymane kredyty i pożyczki oraz kredyty handlowe) na koniec 2023 r. wyniósł 328 mld zł i zmniejszył się o 21 mld zł, tj. o 6,0%. Spadek ten spowodowały głównie podmioty niefinansowe, które zmniejszyły swoje zadłużenie z tego tytułu o 19 mld zł, natomiast zobowiązania podmiotów finansowych spadły o 2 mld zł. Głównymi dłużnikami z tego tytułu nadal były podmioty niefinansowe, których udział wyniósł 76,8% i osiągnął poziom 252 mld zł.

W inwestycjach portfelowych tego sektora nierezydenci mieli w swoim portfelu papiery wartościowe o wartości 172 mld zł i w porównaniu z 2022 r. zwiększyli go o 16 mld zł, tj. o 10,5%. Wartość polskich papierów

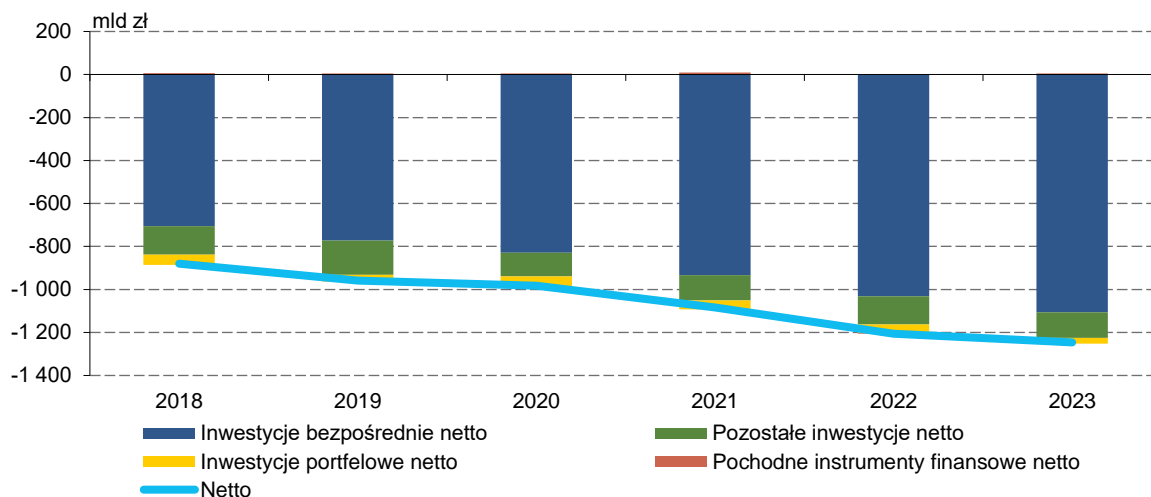
udziałowych posiadanych przez nierezydentów wyniosła 150 mld zł i w porównaniu z 2022 r. wzrosła o 14 mld zł, tj. o 10,5%. Inwestycje w papiery udziałowe stanowiły 86,9% całości zagranicznych inwestycji portfelowych tego sektora (głównie jednostek funduszy inwestycyjnych).

Stan pochodnych instrumentów finansowych wyniósł 10 mld zł, z czego 95,8% przypada na podmioty niefinansowe.

Zwiększenie się aktywów zagranicznych pozostałych sektorów wynikało ze wzrostu inwestycji bezpośrednich i inwestycji portfelowych. W porównaniu z 2022 r. aktywa zagraniczne były wyższe o 45 mld zł, tj. o 6,3%. Na koniec 2023 r. osiągnęły poziom 770 mld zł.

Należności polskich podmiotów z tytułu inwestycji bezpośrednich na koniec 2023 r. wyniosły 400 mld zł i w porównaniu z 2022 r. zwiększyły się o 29 mld zł, tj. o 7,8%. Na ich wzrost wpłynęło dodatnie saldo transakcji bilansu płatniczego w wysokości 60 mld zł, które zwiększyło należności polskich inwestorów bezpośrednich zarówno z tytułu instrumentów dłużnych (35 mld zł), jak również z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych (25 mld zł, w tym reinwestycje zysków 12 mld zł). Różnice kursowe i inne zmiany zmniejszyły wielkość inwestycji bezpośrednich pozostałych sektorów o 31 mld zł.

Wykres 8. Pozostałe sektory – międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w podziale na kategorie funkcjonalne

Stan aktywów polskich podmiotów z tytułu inwestycji portfelowych na koniec 2023 r. wyniósł 145 mld zł i był wyższy o 29 mld zł, tj. o 25,3%, niż w 2022 r. Wzrost ten wynikał głównie z dodatniego salda transakcji, które wyniosło 22 mld zł. Dodatkowo różnice kursowe i zmiany wyceny również zwiększyły wartość inwestycji portfelowych pozostałych sektorów o 7 mld zł. Wartość portfela akcji zagranicznych firm wzrosła o 16 mld zł, tj. o 22,7%, i osiągnęła poziom 86 mld zł. Wartość portfela dłużnych papierów wartościowych wyemitowanych przez nierezydentów, posiadanych przez polskie podmioty zwiększyła się o 13 mld zł i na koniec 2023 r. wyniosła 59 mld zł.

Wierzytelności polskich podmiotów z tytułu pozostałych inwestycji na koniec 2023 r. osiągnęły wartość 209 mld zł i w porównaniu z 2022 r. zmniejszyły się o 8 mld zł, tj. o 3,6%.

2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na rodzaje instrumentów finansowych

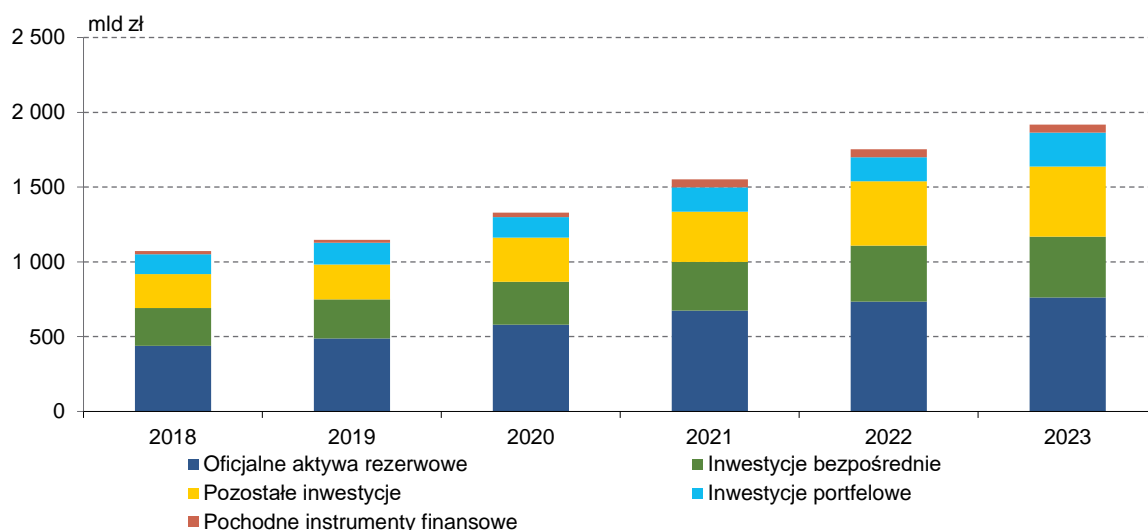
W 2023 r. odnotowano wzrost zarówno aktywów, jak i pasywów zagranicznych. W aktywach zarejestrowano napływ kapitału w wysokości 281 mld zł. W pasywach dodatnie saldo transakcji wyniosło 242 mld zł. Inne zmiany zmniejszyły wartość aktywów o 116 mld zł, natomiast pasywa spadły z tego tytułu o 43 mld zł.

2.1. Aktywa zagraniczne

Należności zagraniczne polskich podmiotów na koniec 2023 r. wyniosły 1 918 mld zł, co stanowiło 56,2% PKB. Struktura aktywów zagranicznych przedstawiała się następująco:

- oficjalne aktywa rezerwowe NBP (OAR), których stan wyniósł 763 mld zł i stanowił 39,8% aktywów ogółem;
- pozostałe inwestycje (głównie rachunki bieżące i lokaty oraz udzielone kredyty), których stan wyniósł 470 mld zł, stanowiły 24,5% aktywów zagranicznych;
- wartość aktywów z tytułu inwestycji bezpośrednich wyniosła 405 mld zł, co stanowiło 21,1% aktywów zagranicznych;
- stan należności z tytułu inwestycji portfelowych za granicą wyniósł 226 mld zł, co stanowiło 11,8% aktywów ogółem;
- stan pochodnych instrumentów finansowych wyniósł 54 mld zł i stanowił 2,8% aktywów ogółem.

Wykres 9. Aktywa zagraniczne

Należności zagraniczne polskich podmiotów (bez OAR)⁶ na koniec 2023 r. w 71,5% były skoncentrowane w krajach Unii Europejskiej, przede wszystkim w Niemczech (10,0%), we Francji (9,4%), w Luksemburgu (7,3%), oraz w Holandii (6,1%). W grupie krajów nienależących do UE polskie podmioty miały największe należności zagraniczne w USA (9,1%), Wielkiej Brytanii (6,3%) i Szwajcarii (4,6%).

Na koniec 2023 r. należności zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem OAR) w krajach UE wzrosły o 108 mld zł, tj. o 15,1%, np. w Holandii o 19 mld zł, tj. o 37,6 %, w Słowacji 13 mld zł, tj. ponad dwukrotnie, w Irlandii o 8 mld zł, tj. o 24,7%. Wzrosły również ponad dwukrotnie należności od Komisji Europejskiej (o 15 mld zł). Spadły natomiast polskie należności od nierezydentów z Niemiec o 3 mld zł, tj. o 2,2%, z Malty i Czech po 2 mld zł, tj. o odpowiednio 4,3% i 4,9%. W grupie krajów nienależących do UE polskie podmioty zwiększyły swoje należności zagraniczne o 28 mld zł, tj. o 9,3%. Największy wzrost należności odnotowano w USA o 21 mld zł, tj. o 24,4%, w Wielkiej Brytanii o 8 mld zł, tj. o 11,8%, w Szwajcarii o 3 mld zł, tj. o 6,2%.

Tabela 1. Aktywa zagraniczne w mld zł

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aktywa	1 072	1 147	1 330	1 552	1 753	1 918
Inwestycje bezpośrednie	252	262	287	325	376	405
Inwestycje portfelowe	134	145	137	162	159	226
Pozostałe inwestycje	227	233	296	337	430	470
Pochodne instrumenty finansowe	20	20	30	54	54	54
Oficjalne aktywa rezerwowe	440	488	580	674	734	763

2.1.1. Inwestycje bezpośrednie

Stan aktywów polskich podmiotów z tytułu inwestycji bezpośrednich zwiększył się o 29 mld zł, tj. o 7,2% i na koniec 2023 r. wyniósł 405 mld zł. Na wzrost stanu tej pozycji wpłynęły transakcje bilansu płatniczego, które zwiększyły wartość tej pozycji o 31,5 mld zł. Z kolei inne zmiany oddziaływały w przeciwnym kierunku i zmniejszyły wartość aktywów z tytułu inwestycji bezpośrednich o 2,5 mld zł.

Tabela 2. Inwestycje bezpośrednie – aktywa w mld zł

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	252	262	287	325	376	405
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	90	83	86	96	116	125
Instrumenty dłużne	162	179	201	229	260	280

Na wzrost aktywów składały się w większej mierze transakcje bilansu płatniczego związane z instrumentami dłużnymi, których udział stanowił 69,2% ogółu transakcji omawianej kategorii.

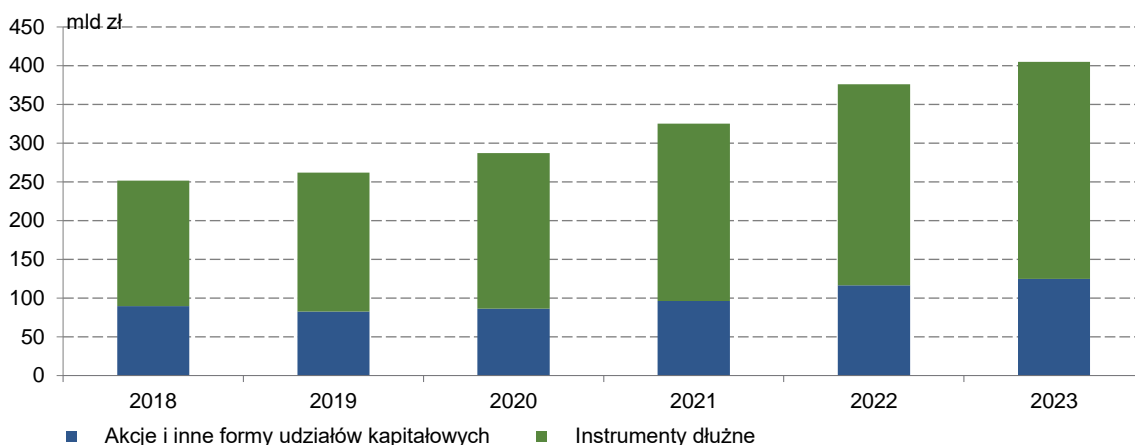
⁶ Struktura geograficzna aktywów prezentowana jest z wyłączeniem OAR.

Wartość akcji i innych form udziałów kapitałowych polskich podmiotów w zagranicznych podmiotach bezpośredniego inwestowania zwiększyła się o 8,5 mld zł, tj. o 6,8%, i na koniec 2023 r. wyniosła 125 mld zł. Stan instrumentów dłużnych zwiększył się o 20,6 mld zł, tj. o 7,4%, i na koniec 2023 r. wyniósł 280 mld zł.

Głównymi kategoriami w instrumentach dłużnych były kredyty handlowe (38,5%), pozostałe należności (32,2%) oraz kredyty i pożyczki udzielone podmiotom w ramach grup kapitałowych (25,9%).

Prawie 71% (198 mld zł) instrumentów dłużnych w aktywach inwestycji bezpośrednich stanowią należności od spółek matek i innych podmiotów w grupie, związane z wewnątrzgrupowym obrotem handlowym.

Wykres 10. Inwestycje bezpośrednie – aktywa

Według stanu na koniec 2023 r. należności z tytułu inwestycji bezpośrednich polskich podmiotów za granicą koncentrują się w krajach Unii Europejskiej (72,9%), głównie w Niemczech (13,2%), Luksemburgu (9,7%), Holandii (7,0%) oraz Czechach i Francji (po 6%). Wśród krajów spoza UE największy udział miała Wielka Brytania (6,3%) oraz Szwajcaria (6,1%). W Niemczech ze względu na udział krajowych przedsiębiorstw w globalnych łańcuchach produkcyjnych dominowały inwestycje w instrumenty dłużne, wynikające w dużej części z nierozliczonych należności za dostarczone produkty oraz wewnątrzgrupowego zarządzania płynnością finansową. W Luksemburgu oprócz udziału inwestycji w instrumenty dłużne były też inwestycje w akcje i inne instrumenty udziałowe, w ulokowane tam podmioty specjalnego przeznaczenia, za pośrednictwem których rezydenci dokonywali inwestycji w innych krajach za granicą oraz z powrotem w Polsce.

2.1.2. Inwestycje portfelowe

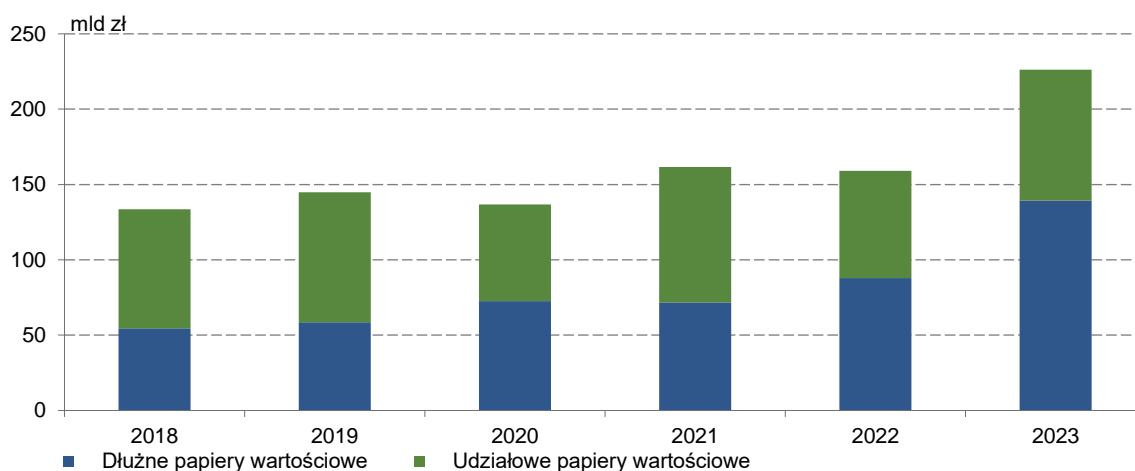
Polscy inwestorzy portfelowi na koniec 2023 r. posiadali zagraniczne papiery wartościowe o łącznej wartości 226 mld zł. W porównaniu z 2022 r. wartość tych aktywów wzrosła o 67 mld zł, czyli 42,1%.

Tabela 3. Inwestycje portfelowe – aktywa w mld zł

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inwestycje portfelowe - aktywa	134	145	137	162	159	226
Udziałowe papiery wartościowe	79	86	64	90	71	87
Dłużne papiery wartościowe	55	59	72	72	88	139
Długoterminowe papiery dłużne	54	58	72	71	74	111
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	14	29

Na koniec 2023 r. należności polskich podmiotów z tytułu inwestycji portfelowych za granicą koncentrowały się w USA (18,0%), Luksemburgu (12,3%), Francji (8,3%), Niemczech (7,5%), Irlandii (6,8%), Austrii (3,5%) i Holandii (2,9%). Najistotniejszy jednak był udział papierów wartościowych wyemitowanych przez Europejski Bank Inwestycyjny (20,5%). W przypadku udziałowych papierów wartościowych głównym przedmiotem zainteresowania rezydentów były papiery wyemitowane przez podmioty z Luksemburga, USA i Irlandii, natomiast w przypadku dłużnych papierów wartościowych były to papiery wyemitowane przez Europejski Bank Inwestycyjny oraz przez podmioty z USA, Francji, Niemiec, i Austrii.

Wartość udziałowych papierów wartościowych w portfelach inwestorów na koniec 2023 r. wyniosła 87 mld zł. Wśród nich dominowały akcje (56 mld zł), pozostałą część stanowiły tytuły uczestnictwa zagranicznych funduszy inwestycyjnych (31 mld zł). W analizowanym okresie wartość tych aktywów wzrosła o 16 mld zł, tj. o 22,1%. Rezydenci nabyli udziałowe papiery wartościowe o wartości 9 mld zł. Różnice kursowe i inne zmiany zwiększyły ich wartość o 7 mld zł. Główny wpływ na wysokość tych zmian miały dodatnie zmiany wyceny, które wyniosły 13 mld zł. Z kolei różnice kursowe, ze względu na umocnienie się złotego względem głównych światowych walut, były ujemne i wyniosły 6 mld zł. Udział akcji i innych papierów udziałowych w strukturze portfela w porównaniu z 2022 r. zmniejszył się o 6,4 pkt proc. i na koniec 2023 r. wyniósł 38,4%. Czynnikiem wpływającym dodatnio na wartość udziałowych papierów wartościowych znajdujących się w portfelach polskich inwestorów były wzrosty na światowych rynkach akcji (np. nowojorski S&P 500 zyskał 23,2%, a frankfurcki DAX wzrósł o 20,3%), wywołane poprawą sytuacji gospodarczej i nadziejami na rozpoczęcie łagodzenia polityki pieniężnej przez główne banki centralne. Głównymi inwestorami w tej kategorii inwestycji były polskie fundusze emerytalne, posiadające zagraniczne papiery udziałowe o wartości 34 mld zł. Równie istotny był udział funduszy inwestycyjnych, które posiadały zagraniczne papiery udziałowe o wartości 30 mld zł. Trzecia najważniejsza grupa inwestorów to polscy inwestorzy indywidualni, których portfele miały wartość 14 mld zł.

Wykres 11. Inwestycje portfelowe – aktywa

Dłużne papiery wartościowe, których wartość rynkowa na koniec 2023 r. wyniosła 139 mld zł, stanowiły 61,6% portfela polskich inwestorów. Inwestycje rezydentów w zagraniczne dłużne papiery wartościowe wzrosły w ciągu omawianego roku o 53 mld zł, natomiast ujemne zmiany wyceny oraz różnice kursowe zmniejszyły wartość portfela polskich inwestorów o 2 mld zł. Spadek cen obligacji był wynikiem silnego wzrostu rynkowych stóp procentowych, który miał miejsce w 2023 r. W portfelu rezydentów dominowały papiery długoterminowe (79,5%), których wartość osiągnęła 111 mld zł. Również w 2023 r. można było obserwować zjawisko, które pojawiło się w roku poprzednim, czyli zakupy instrumentów rynku pieniężnego dokonywane przez polskie banki⁷. W ich wyniku udział krótkoterminowych papierów dłużnych w portfelu polskich inwestorów, który przez wiele lat był pomijalnie mały, wzrósł do 20,5% (28 mld zł). Głównymi inwestorami w kategorii papierów dłużnych były polskie banki z udziałem 57,5%. Wartość papierów dłużnych znajdujących się w portfelu tego sektora wyniosła 80 mld zł. Istotna była również rola polskich funduszy inwestycyjnych, które posiadały portfel zagranicznych papierów dłużnych o wartości 30 mld zł (21,3% udziału w portfelu polskich inwestorów).

2.1.3. Pochodne instrumenty finansowe

Wartość aktywów zagranicznych wynikających z posiadanych przez rezydentów otwartych pozycji w instrumentach pochodnych, będących rezultatem transakcji z nierezydentami, na koniec 2023 r. wyniosła 54 mld zł. Wartość aktywów prezentowana w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej to wycena według wartości godziwej, która jest przybliżeniem bieżącej wartości niezrealizowanych, przyszłych zysków. Wartość ta stanowiła 1,7% wartości nominalnej otwartych pozycji, która na koniec 2023 r. wyniosła 3 157 mld zł⁸.

⁷ Można przypuszczać, że przyczyną tego zjawiska było pojawienie się w sektorze bankowym nadpłynności w walutach obcych wywołanej spadkiem wartości kredytów udzielanych w walutach obcych przy jednoczesnym funkcjonowaniu źródeł finansowania tych kredytów (swapy walutowe, kredyty otrzymane od nierezydentów).

⁸ W większości przypadków instrumenty pochodne są rozliczane różnicowo, nie przez dostawę instrumentu bazowego, lecz przez otrzymanie zrealizowanego zysku lub wypłatę zrealizowanej straty. W takim przypadku przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają wartości godziwej instrumentów pochodnych. Jednak istotnym dla polskiej gospodarki typem

Na tę pozycję złożyły się:

- wynosząca 51 mld zł wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku symetrycznym – m.in. forwardów, swapów walutowych (tzw. *FX swaps*), dwuwalutowych swapów stóp procentowych (tzw. CIRS), FRA i innych, które na koniec 2023 r. przyniosły rezydentom umowny zysk, tj. miały dodatnią wartość godziwą;
- wynosząca 3 mld zł wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku asymetrycznym (opcji) wystawionych przez nierezydentów i nabytych przez rezydentów.

Z punktu widzenia instrumentu bazowego, najważniejszy składnik aktywów stanowiły instrumenty pochodne stóp procentowych (m.in. FRA i swapy stóp procentowych, głównie na stopy związane ze złotym), których wartość wyniosła 25 mld zł. Następnym istotnym składnikiem były walutowe instrumenty pochodne (m.in. swapy walutowe, forwardy walutowe i CIRS), których wartość rynkowa wyniosła 23 mld zł. Kolejnym znaczącym składnikiem aktywów były instrumenty towarowe (głównie forwardy na prawa do emisji CO₂). Wartość należności z tego tytułu wyniosła 5 mld zł. Wartość pozostałych instrumentów pochodnych, w tym instrumentów kredytowych i instrumentów związanych z rynkiem udziałowych papierów wartościowych, wyniosła 1 mld zł.

Jeśli chodzi o strukturę sektorową aktywów, głównymi uczestnikami rynku były polskie banki. Miały one należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych o wartości 31 mld zł. Należności pozostałych podmiotów wyniosły 23 mld zł, w tym przedsiębiorstw niefinansowych – 13 mld zł.

Jeśli chodzi o strukturę sektorową aktywów, głównymi uczestnikami rynku były polskie banki. Miały one należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych o wartości 34 mld zł. Należności pozostałych podmiotów wyniosły 20 mld zł, w tym przedsiębiorstw niefinansowych – 18 mld zł.

2.1.4. Pozostałe inwestycje

Na koniec 2023 r. stan pozostałych polskich inwestycji za granicą wyniósł 470 mld zł, co stanowiło 24,5% wartości aktywów zagranicznych. W porównaniu z 2022 r. wartość tych aktywów zwiększyła się o 39 mld zł, tj. o 9,2%. Wzrost ten wynikał głównie ze zwiększenia się stanu lokat polskich podmiotów w bankach za granicą oraz stanu pozostałych aktywów zagranicznych.

Należności polskich podmiotów z tytułu pozostałych inwestycji za granicą koncentrowały się w krajach Unii Europejskiej (69,8%), w największym udziale we Francji (10,2%), w Niemczech oraz na Malcie (po 8,1%). W grupie krajów nienależących do UE (30,2%) polskie podmioty miały należności z tego tytułu głównie w USA (10,5%), w Wielkiej Brytanii (5,8%), oraz Szwajcarii (5,0%).

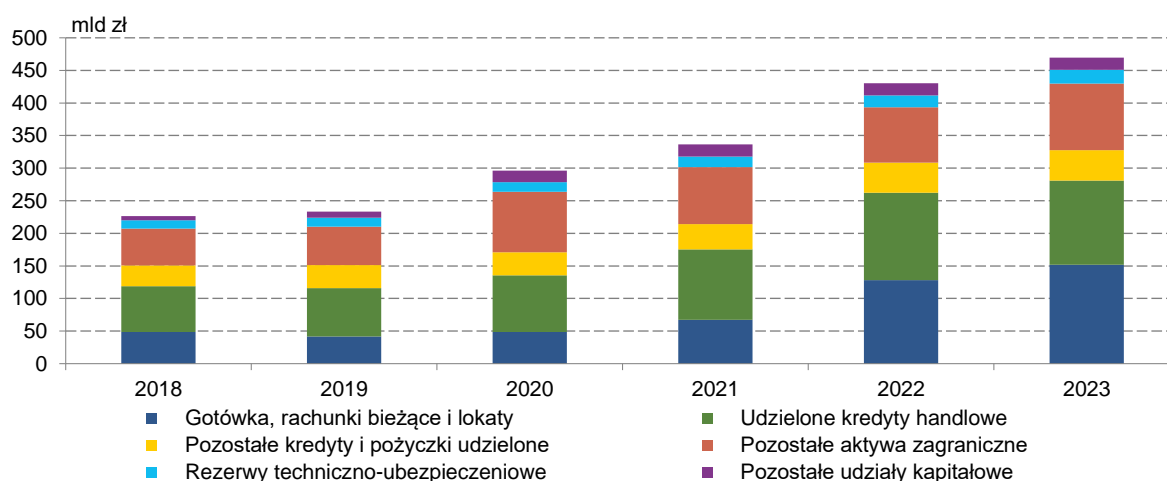
Największy udział w pozostałych inwestycjach za granicą miały należności rezydentów z tytułu rachunków bieżących i lokat w bankach za granicą. Należności rezydentów z tego tytułu stanowiły 32,4% należności z tytułu pozostałych inwestycji i na koniec 2023 r. wyniosły 152 mld zł. Polskie banki zwiększyły swoje

instrumentów pochodnych są swapy walutowe i dwuwalutowe swapy stóp procentowych, rozliczane przez pełną dostawę instrumentu bazowego. Przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają swojej wielkością wartości nominalnej tych instrumentów.

należności z tego tytułu o 28 mld zł, tj. o 29,6%, natomiast należności pozostałych podmiotów w postaci lokat w bankach za granicą zmniejszyły się o 5 mld zł, tj. 14,7%. Największy wzrost środków rezydentów na rachunkach za granicą zarejestrowano w Niderlandach, w Austrii oraz w USA. Spadek środków odnotowano we Francji i w Niemczech.

Na koniec 2023 r. stan środków z tytułu udzielonych kredytów handlowych wyniósł 129 mld zł, co stanowiło 27,5% pozostałych inwestycji za granicą. Wartość należności z tego tytułu w omawianym okresie zmniejszyła się o 5 mld zł, tj. o 3,6%. Należności z tytułu udzielonych kredytów handlowych w całości są zaliczane do należności krótkoterminowych i w 97,9% były to należności podmiotów niefinansowych.

Wykres 12. Pozostałe inwestycje – aktywa

Wartość kredytów i pożyczek udzielonych przez polskie podmioty na koniec 2023 r. wyniosła 46 mld zł i w porównaniu z 2022 r. pozostała na zbliżonym poziomie. Największy udział w należnościach z tego tytułu miał sektor bankowy (73,6%). Wartość kredytów udzielonych przez polskie banki na koniec analizowanego okresu wyniosła 34 mld zł. Stan należności z tego tytułu pozostałych sektorów (głównie podmiotów finansowych) na koniec 2023 r. wyniósł 10 mld zł.

Tabela 4. Pozostałe inwestycje – aktywa w mld zł

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pozostałe inwestycje - aktywa	227	233	296	337	430	470
Pozostałe udziały kapitałowe	6	9	17	19	18	18
Udzielone kredyty handlowe	71	74	87	108	134	129
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	32	35	35	39	46	46
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	48	42	49	67	128	152
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	13	14	15	16	18	21
Pozostałe aktywa zagraniczne	57	59	93	87	85	102

Stan pozostałych aktywów zagranicznych⁹ na koniec 2023 r. wyniósł 102 mld zł i zwiększył się o 17 mld zł, tj. o 20,5%, w porównaniu z 2022 r. Sektor rządowy i samorządowy zwiększył swoje należności z tego tytułu o 13 mld zł, tj. 67,1% (są to głównie należności rządu od KE oraz udzielone kredyty handlowe). Stan należności sektora bankowego zwiększył się o 9 mld zł, tj. o 60,9%. Stan pozostałych aktywów zagranicznych pozostałych sektorów zmniejszył się w porównaniu z 2022 r. o 4 mld zł, tj. o 8,7%.

Stan należności z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, głównie polskich zakładów ubezpieczeniowych, na koniec 2023 r. wyniósł 21 mld zł i był o 3 mld zł wyższy niż w 2022 r.

2.1.5. Aktywa rezerwowe

Stan oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec 2023 r. wyniósł 763 mld zł i w porównaniu ze stanem na koniec 2022 r. zwiększył się o 29 mld zł, tj. o 3,9%. Aktywa rezerwowe NBP były dominującym składnikiem aktywów zagranicznych ogółem. Ich udział w polskich inwestycjach za granicą wyniósł 39,8%. Saldo transakcji dokonanych przez NBP zwiększyło stan rezerw o 79 mld zł. Ujemne inne zmiany spowodowały natomiast ich spadek o 50 mld zł. Na dodatnie saldo transakcji istotnie wpłynął napływ środków na rachunek Komisji Europejskiej.

Największy udział w aktywach rezerwowych banku centralnego, wynoszący 66,5%, miały zagraniczne papiery wartościowe. W porównaniu z 2022 r. ich udział w rezerwach zmniejszył się o 3,8 pkt proc. Należności z tytułu zdeponowanych środków pieniężnych w bankach za granicą (łącznie z transakcjami *reverse repo*) stanowiły 17,5% całości aktywów. W porównaniu z 2022 r. ich wartość zwiększyła się o 4,5 pkt proc. Udział SDR-ów (łącznie z transzą rezerwową w MFW) w aktywach rezerwowych spadł o 0,6% i na koniec 2023 r. wyniósł 3,7%. Udział złota monetarnego w oficjalnych aktywach w porównaniu z 2022 r. wzrósł o 4,3 pkt proc. i wyniósł 12,3%. Wartość złota monetarnego w aktywach rezerwowych zwiększyła się z 59 mld zł na koniec 2022 r. do 94 mld zł na koniec 2023 r. i wynikała z zakupów złota jak i ze wzrostu cen.

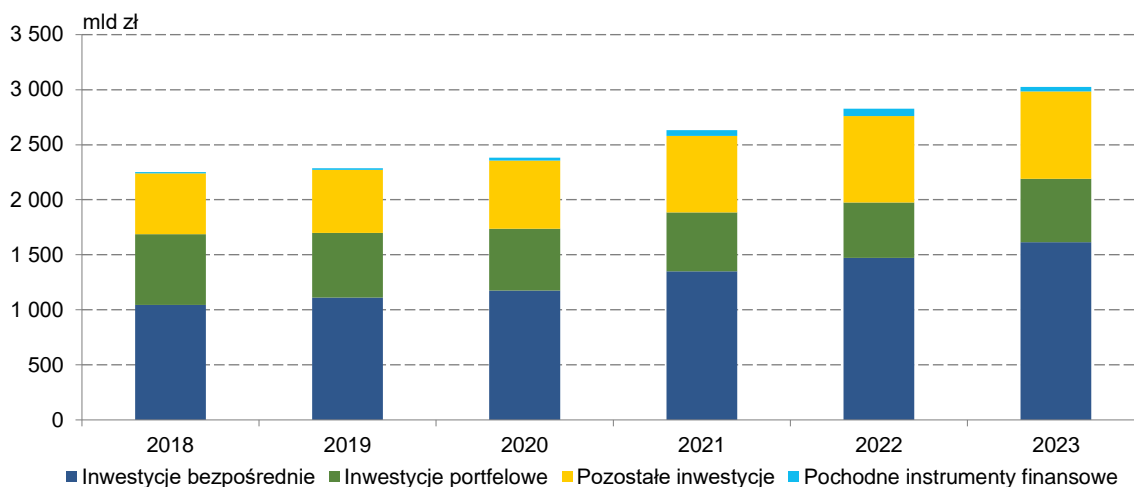
2.2. Pasywa zagraniczne

Zobowiązania z tytułu inwestycji nierezydentów w Polsce na koniec 2023 r. wyniosły 3 026 mld zł i stanowiły 88,7% PKB. Złożyły się na nie:

- inwestycje bezpośrednie, których stan wyniósł 1 615 mld zł, co stanowiło 53,4% wartości pasywów zagranicznych;
- inwestycje portfelowe (przede wszystkim w obligacje Skarbu Państwa), których stan wyniósł 575 mld zł, co stanowiło 19,0% wartości pasywów;
- pozostałe inwestycje (głównie rachunki bieżące i lokaty oraz kredyty otrzymane); ich stan wyniósł 796 mld zł, co stanowiło 26,3% wartości pasywów zagranicznych;
- pochodne instrumenty finansowe, których stan wyniósł 40 mld zł, co stanowiło 1,3% pasywów zagranicznych.

⁹ Pozycja ta zawiera aktywa, które są wynikiem wystąpienia różnicy w czasie pomiędzy transakcją a odpowiadającą jej płatnością, należności z tytułu zwrotnych depozytów zabezpieczających pochodne instrumenty finansowe oraz środki zdeponowane na rachunkach bieżących w instytucjach pozabankowych.

Wykres 13. Pasywa zagraniczne

Na koniec 2023 r. stan zagranicznych inwestycji w Polsce w porównaniu ze stanem na koniec 2022 r. zwiększył się o 199 mld zł, tj. o 7,0%. Do zwiększenia się wartości pasywów przyczyniło się dodatnie saldo transakcji w wysokości 242 mld zł, inne zmiany zmniejszyły wartość pasywów o 43 mld zł.

Tabela 5. Pasywa zagraniczne w mld zł

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
PASYWA	2 252	2 286	2 382	2 631	2 827	3 026
Inwestycje bezpośrednie	1 046	1 111	1 176	1 351	1 471	1 615
Inwestycje portfelowe	641	587	560	535	504	575
Pozostałe inwestycje	553	573	619	695	785	796
Pochodne instrumenty finansowe	13	14	28	50	67	40

Największe zobowiązania polskich podmiotów wobec zagranicy (z wyłączeniem inwestycji portfelowych) na koniec 2023 r. odnoszą się do krajów Unii Europejskiej (79,0%), głównie Niemiec (15,4%), Niderlandów (13,3%), Luksemburga (8,5%) oraz Francji (7,4%).

Na koniec 2023 r. zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów (z wyłączeniem inwestycji portfelowych) w krajach UE wzrosły o 97 mld zł, tj. o 5,3%, przede wszystkim w Niderlandach (o 46 mld zł, tj. o 16,6%), Hiszpanii (o 30 mld zł, tj. o 37,1%), Irlandii (o 5 mld zł, tj. o 11,2%). W grupie krajów nienależących do UE polskie podmioty zwiększyły swoje zobowiązania zagraniczne o 30 mld zł, tj. o 6,3%, głównie w Wielkiej Brytanii (o 38 mld zł, tj. o 30,9%) i prawie trzykrotny wzrost wobec nierezydentów z Kanady (o 6 mld zł, tj. o 271,2%).

2.2.1. Inwestycje bezpośrednie

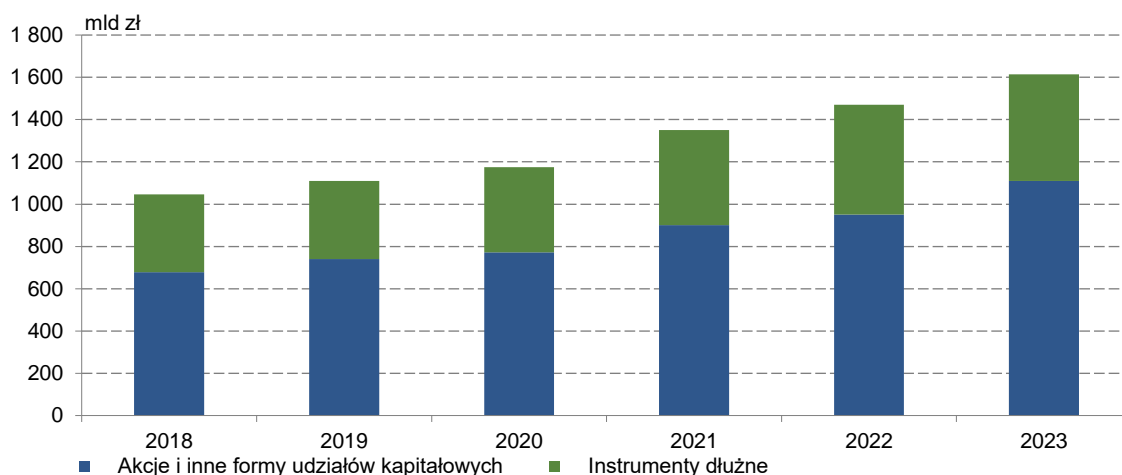
Wartość zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich na koniec 2023 r. wyniosła 1 615 mld zł i w porównaniu z 2022 r. zwiększyła się o 143,6 mld zł, tj. o 8,9%.

Na wzrost stanu tej pozycji wpłynęły transakcje bilansu płatniczego, które zwiększyły wartość tej pozycji o 148 mld zł (w tym reinwestycje zysków podmiotów bezpośredniego inwestowania, które wyniosły 56 mld zł). Inne zmiany zmniejszyły wartość inwestycji bezpośrednich o 4,3 mld zł.

Na zobowiązania z tytułu inwestycji bezpośrednich złożyły się:

- akcje i inne formy udziałów kapitałowych polskich podmiotów bezpośredniego inwestowania przypadające na zagranicznych inwestorów bezpośrednich w wysokości 1 109 mld zł, co stanowiło 68,7% zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich;
- zobowiązania spółek z tytułu instrumentów dłużnych wobec zagranicznych podmiotów powiązanych z nimi kapitałowo o wartości 506 mld zł, co stanowiło 31,3% zobowiązań z tytułu inwestycji bezpośrednich.

Wykres 14. Inwestycje bezpośrednie – pasywa

Według stanu na koniec 2023 r. największe zobowiązania z tytułu inwestycji bezpośrednich odnoszą się do krajów Unii Europejskiej (82,3%), głównie Holandii (17,4%), Niemiec (16,7%), Luksemburga (11,5%) oraz Francji (7,2%). W analizowanym roku największy wzrost zobowiązań z tego tytułu odnotowano wobec nierezydentów m.in. z Holandii (o 31,2 mld zł), Wielkiej Brytanii (o 26,1 mld zł), Hiszpani (o 21,5 mld zł), Niemiec (o 17,7 mld zł) oraz Irlandii (o 13,8 mld zł). Spadek zobowiązań zarejestrowano wobec nierezydentów z Cypru (o 4,3 mld zł) oraz Stanów Zjednoczonych (o 2,8 mld zł).

Tabela 6. Inwestycje bezpośrednie – pasywa w mld zł

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	1 046	1 111	1 176	1 351	1 471	1 615
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	679	740	772	900	951	1 109
Instrumenty dłużne	367	371	404	450	520	505

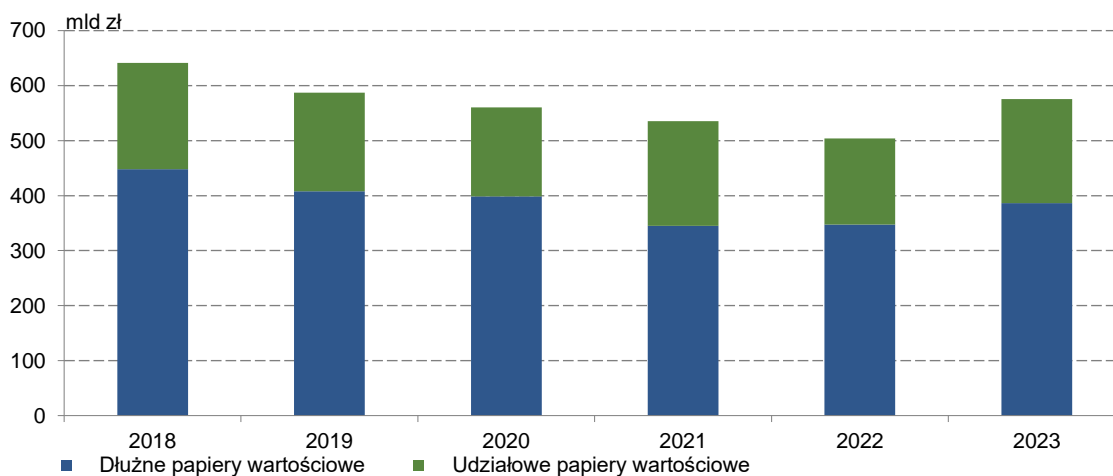
W 2023 r. struktura zobowiązań z tytułu akcji i innych form udziałów kapitałowych nie zmieniła się istotnie, 68,6% przypada na udziały, 17,1% na akcje nienotowane i 14,4% na akcje notowane.

Struktura zobowiązań analizowana z perspektywy instrumentów dłużnych pozostała praktycznie bez zmian. Na koniec 2023 r. największy udział miały zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek (67,1%) oraz z tytułu otrzymanych kredytów handlowych (22,4%).

2.2.2. Inwestycje portfelowe

Wartość papierów wartościowych wyemitowanych przez polskie podmioty, posiadanych przez zagranicznych inwestorów portfelowych na koniec 2023 r. wyniosła 575 mld zł, co stanowiło 19,0% wartości polskich pasywów zagranicznych. W porównaniu ze stanem na koniec 2022 r. wartość inwestycji portfelowych była wyższa o 71 mld zł, tj. o 14,1%.

Główną część portfela nierezydentów stanowiły papiery dłużne. Ich wartość wyniosła 386 mld zł, czyli 67,2% stanu zagranicznych inwestycji portfelowych. Nierezydenci posiadali w swoim portfelu dłużne papiery polskich podmiotów wyemitowane zarówno na rynkach zagranicznych, jak i na rynku krajowym. Były to niemal w całości papiery długoterminowe. Taka struktura zagranicznych inwestycji portfelowych, ze znaczną przewagą długoterminowych papierów dłużnych, utrzymuje się od wielu lat.

Wykres 15. Inwestycje portfelowe – pasywa

Wśród długoterminowych papierów dłużnych przeważały obligacje sektora rządowego. Łączna wartość tych obligacji posiadanych przez nierezydentów na koniec 2023 r. wyniosła 289 mld zł (co stanowiło 74,9% wartości wszystkich obligacji będących w portfelu nierezydentów). Z tej kwoty 54,9%, tj. 159 mld zł, to obligacje wyemitowane na rynkach zagranicznych, a 45,1%, czyli 130 mld zł, to obligacje nominowane w złotych, wyemitowane na rynek krajowy.

Na wzrost netto wartości portfela dłużnych papierów wartościowych o 39 mld zł miało przede wszystkim wpływ dodatnie saldo transakcji nierezydentów, które wyniosło 38 mld zł. Dodatkowo zmiany wyceny i ujemne różnice kursowe niemal się zniosły i łącznie wyniosły 1 mld zł. Wzrost cen polskich obligacji był wynikiem spadku rynkowych stóp procentowych, który miał miejsce w 2023 r. Z kolei ujemne różnice kursowe to rezultat umocnienia się złotego względem głównych światowych walut. W przypadku obligacji sektora rządowego nominowanych w złotych wyemitowanych na rynku krajowym odnotowano odpływ kapitału wynoszący 7 mld zł. Saldo inwestycji nierezydentów w obligacje Skarbu Państwa wyemitowane na rynkach zagranicznych, nominowane w walutach obcych było dodatnie i wyniosło 21 mld zł. Spadek inwestycji nierezydentów w obligacje Skarbu Państwa nominowane w złotych był wynikiem istotnego spadku, w porównaniu z 2022 r., różnicy między rentownością polskich obligacji skarbowych a rentownością obligacji rządu USA. Zmniejszyło to konkurencyjność obligacji skarbu Państwa względem obligacji amerykańskich. Jednocześnie nierezydenci w 2023 r. nabyli obligacje innych polskich emitentów, przede wszystkim banków. Saldo tych inwestycji wyniosło 24 mld zł.

Wartość polskich papierów udziałowych posiadanych przez zagranicznych inwestorów portfelowych wyniosła 189 mld zł, co stanowiło 32,8% całości inwestycji portfelowych nierezydentów. W większości (131 mld zł) były to akcje notowane na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Istotną część tej pozycji (57 mld zł) stanowiły również tytuły uczestnictwa polskich funduszy inwestycyjnych. Na wzrost wartości portfela zagranicznych inwestorów miały wpływ dodatnie inne zmiany, przede wszystkim zmiany wyceny, które łącznie wyniosły 29 mld zł. Był to wynik wzrostów na warszawskiej giełdzie, będących skutkiem oczekiwań na rozpoczęcie przez światowe banki centralne łagodzenia polityki pieniężnej. Saldo transakcji nierezydentów było również dodatnie i wyniosło 3 mld zł.

Tabela 7. Inwestycje portfelowe – pasywa w mld zł

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inwestycje portfelowe - pasywa	641	587	560	535	504	575
Udziałowe papiery wartościowe	193	179	161	190	157	189
Dłużne papiery wartościowe	448	408	399	345	347	386
Długoterminowe papiery dłużne	448	408	398	345	347	386
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	1	0	0	0

2.2.3. Pochodne instrumenty finansowe

Wartość pasywów zagranicznych wynikających z posiadanych przez rezydentów otwartych pozycji w instrumentach pochodnych, będących rezultatem transakcji z nierezydentami, na koniec 2023 r. wyniosła 40 mld zł. Wartość pasywów prezentowana w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej to wycena według wartości godziwej, która jest przybliżeniem bieżącej wartości niezrealizowanych, przyszłych strat. Wartość

pasywów stanowiła 1,3% wartości nominalnej otwartych pozycji, która na koniec 2023 r. wyniosła 3 157 mld zł¹⁰.

Na tę pozycję złożyły się:

- wynosząca 39 mld zł wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku symetrycznym – m.in. forwardów, swapów walutowych (tzw. *FX swaps*), dwuwalutowych swapów stóp procentowych (tzw. CIRS), FRA, które na koniec 2023 r. przyniosły rezydentom umowną stratę, tj. miały ujemną wartość godziwą;
- wynosząca 1 mld zł wartość godziwa instrumentów pochodnych o ryzyku asymetrycznym (opcji) wystawionych przez rezydentów i nabytych przez nierezydentów.

Najważniejszy składnik pasywów stanowiły instrumenty pochodne stopy procentowej (m.in. FRA i swapy stóp procentowych), których wartość wyniosła 21 mld zł, oraz walutowe instrumenty pochodne (m.in. swapy walutowe, forwardy walutowe i CIRS) o wartości 14 mld zł. Istotną część stanowiły również towarowe instrumenty pochodne (w tym oparte o zezwolenia na emisję dwutlenku węgla), których wartość wyniosła 5 mld zł.

W przypadku podziału sektorowego, głównymi uczestnikami rynku były polskie banki, które posiadały zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych o wartości 30 mld zł. Pozostałe sektory posiadały zobowiązania o wartości 10 mld zł, w tym przedsiębiorstwa niefinansowe – 9 mld zł.

2.2.4. Pozostałe inwestycje

Stan pozostałych inwestycji zagranicznych w Polsce na koniec 2023 r. wyniósł 796 mld zł, co stanowiło 26,3% wartości polskich pasywów zagranicznych. Zobowiązania z tytułu pozostałych inwestycji w porównaniu z 2022 r. były wyższe o 11 mld zł. Transakcje bilansu płatniczego w 2023 r. spowodowały wzrost zobowiązań tej pozycji o 56 mld zł, natomiast dodatkowo inne zmiany zmniejszyły ją o 45 mld zł. W analizowanym roku wzrost zobowiązań zarejestrowały Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP) (głównie z tytułu pozostałych kredytów otrzymanych), NBP (głównie z tytułu stanów na rachunkach bieżących) oraz sektor rządowy i samorządowy (głównie z tytułu pozostałych kredytów i pożyczek otrzymanych od organizacji międzynarodowych). Pozostałe sektory zmniejszyły swoje zobowiązania głównie z tytułu kredytów handlowych.

¹⁰ W większości przypadków instrumenty pochodne są rozliczane różnicowo, nie przez dostawę instrumentu bazowego, lecz przez otrzymanie zrealizowanego zysku lub wypłatę zrealizowanej straty. W takim przypadku przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają wartości godziwej instrumentów pochodnych. Istotnym dla polskiej gospodarki typem instrumentów pochodnych są jednak swapy walutowe i dwuwalutowe swapy stóp procentowych, rozliczane przez pełną dostawę instrumentu bazowego. Przepływy finansowe związane z ich rozliczeniem odpowiadają swoją wielkością wartości nominalnej tych instrumentów.

Tabela 8. Pozostałe inwestycje – pasywa w mld zł

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pozostałe inwestycje - pasywa	553	573	619	695	785	796
Pozostałe udziały	0	1	1	1	1	1
Otrzymane kredyty handlowe	73	75	78	98	115	99
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	346	356	383	422	478	496
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	114	117	127	126	142	154
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2	2	3	3	3	4
Alokacja SDR	7	7	7	30	31	28
Pozostałe pasywa zagraniczne	10	15	22	16	15	14

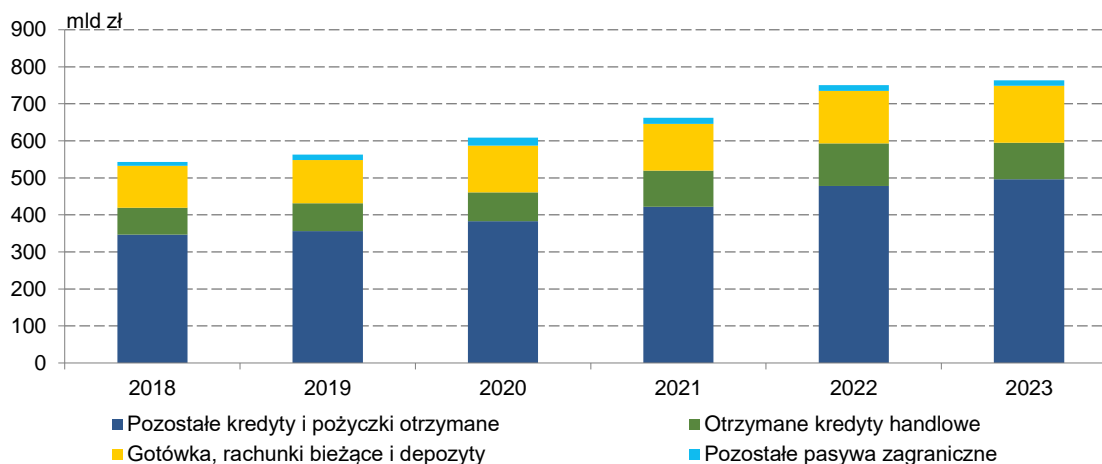
Największe zobowiązania polskich podmiotów wobec zagranicy z tytułu pozostałych inwestycji na koniec 2023 r. odnoszą się do krajów Unii Europejskiej (72,6%), głównie Niemiec (12,7%), Francji (6,5%), Niderlandy (5,6%). Duży udział w tych zobowiązaniach miał Europejski Bank Inwestycyjny (18,7%). Jeśli chodzi o zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów wobec krajów nienależących do UE, to największe zobowiązania odnotowano wobec Wielkiej Brytanii (7,0%), USA i Korei Południowej (po 1,5%).

Kredyty i pożyczki otrzymane stanowiły największą część pozostałych inwestycji zagranicznych; ich udział w pozostałych inwestycjach ogółem wyniósł 62,4%. Zobowiązania z tego tytułu na koniec 2023 r. wyniosły 496 mld zł i w porównaniu z 2022 r. ich stan zwiększył się o 18 mld zł, tj. o 3,8%. Udział kredytów długoterminowych w pozostałych kredytach i pożyczkach otrzymanych wyniósł 92,4%. Wzrost zadłużenia z tytułu kredytów długoterminowych zarejestrował sektor rządowy i samorządowy (o 9,1 mld zł, tj. o 5,9%) oraz sektor bankowy (o 7,8 mld zł, tj. o 8,2%). Pozostałe sektory zmniejszyły swoje zobowiązania głównie z tytułu kredytów krótkoterminowych o 3,6 mld zł, tj. o 1,6%.

Polskie podmioty najczęściej zaciągały kredyty w Unii Europejskiej (85,5% wszystkich zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek), m.in. w Europejskim Banku Inwestycyjnym (29,6%), Niemczech (13,2%) i Francji (7,6%). Zobowiązania wobec Komisji Europejskiej stanowiły 14,5% wszystkich zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek. Poza UE największe zobowiązania kredytowe zarejestrowano wobec Wielkiej Brytanii (2,3%).

Wielkość zobowiązań z tytułu kredytów handlowych związanych z importem towarów i usług, otrzymanych przez polskie przedsiębiorstwa od kontrahentów zagranicznych na koniec 2023 r. osiągnęła kwotę 99 mld zł. W porównaniu z 2022 r. ich wartość zmniejszyła się o 16 mld zł, tj. o 13,7%. Nierezydenci z krajów Unii Europejskiej posiadają 57,3% polskich zobowiązań z tytułu kredytów handlowych, w tym nierezydenci z Niemiec (12,8%), Włoch (7,2%) i Niderlandów (6,1%). Poza UE największe zobowiązania z tytułu kredytów handlowych odnotowano wobec Chin (8,3%) i Szwajcarii (5,8%).

Wykres 16. Pozostałe inwestycje – pasywa

Na koniec 2023 r. zobowiązania polskich banków (łącznie z NBP) z tytułu depozytów przyjętych od nierezydentów wyniosły 154 mld zł i wzrosły o 12 mld zł, tj. o 8,1%, w porównaniu z 2022 r., zobowiązania NBP stanowiły 48,1% tej kwoty, były to głównie zobowiązania z tytułu transakcji *repo*. Przyjęte depozyty w 53,2% pochodzą z krajów Unii Europejskiej.

Zobowiązania rezydentów z tytułu pozostałych pasywów na koniec 2023 r. wyniosły 14 mld zł. Największy udział w tych zobowiązaniach miały pozostałe sektory (44,8%). Zobowiązania sektora rządowego i sektora bankowego z tego tytułu stanowiły odpowiednio 30,3% i 20,4% całości tej kategorii zobowiązań. Ponad 82% tych zobowiązań koncentruje się w krajach Unii Europejskiej, najwięcej w Irlandii (17,8%) i Niemczech (17,1%).

Na koniec 2023 r. zobowiązania NBP z tytułu alokacji SDR wyniosły 28 mld zł i w porównaniu z 2023 r. spadły z tytułu różnic kursowych o 3 mld zł.

Stan zobowiązań z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, głównie polskich zakładów ubezpieczeniowych, na koniec 2023 r. wyniósł 4 mld zł i w porównaniu z 2022 r. pozostał na zbliżonym poziomie.

3. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej

Oprócz transakcji bilansu płatniczego istotny wpływ na zmiany wartości zarówno aktywów, jak i pasywów zagranicznych wykazywanych w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej ma ich struktura walutowa. Wpływa ona bezpośrednio na zmiany aktywów i pasywów zagranicznych w efekcie zmian kursów danej waluty.

3.1. Struktura walutowa aktywów zagranicznych

W aktywach zagranicznych międzynarodowej pozycji inwestycyjnej na koniec 2023 r. największy udział miały trzy waluty: euro – 34,8%, dolar amerykański – 25,3% i złoty polski – 16,9%. Łączny udział tych trzech walut w całych aktywach zagranicznych wyniósł 77,0%. W porównaniu z 2022 r. udział euro w aktywach zagranicznych zwiększył się o 0,4 pkt proc., a złotego o 1,0 pkt proc. W tym samym czasie udział dolara amerykańskiego zmniejszył się o 1,4 pkt proc. Znaczny wpływ na strukturę walutową aktywów zagranicznych miała struktura walutowa aktywów rezerwowych NBP, udział której w całych aktywach zagranicznych stanowił 39,8%.

Należności polskich podmiotów od nierezydentów w euro na koniec 2023 r. wyniosły 668 mld zł. Największy udział w należnościach w tej walucie miały podmioty zaliczone do pozostałych sektorów (45,4%) oraz NBP (24,7%). Aktywa zagraniczne w dolarach amerykańskich wyniosły 486 mld zł. Ponad połowa tych należności (50,8%) stanowiła własność NBP, a 32,6% było w posiadaniu pozostałych sektorów. Należności od nierezydentów w walucie krajowej wyniosły 323 mld zł, udział pozostałych podmiotów w tej kwocie wyniósł 71,0%, a sektora bankowego – 27,2%.

Struktura walutowa aktywów zagranicznych w ciągu ostatnich sześciu lat jest stabilna i nie podlega istotnym wahaniom.

Tabela 9. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – aktywa

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Waluta krajowa	14,7%	15,5%	16,0%	15,2%	15,9%	16,9%
Waluty zagraniczne	85,3%	84,5%	84,0%	84,8%	84,1%	83,1%
CHF	0,3%	0,3%	0,3%	0,4%	0,5%	0,3%
EUR	38,3%	33,2%	33,6%	32,6%	34,4%	34,8%
GBP	5,3%	5,7%	6,0%	5,6%	4,9%	4,6%
JPY	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%
USD	29,3%	31,1%	29,7%	27,3%	26,7%	25,3%
Pozostałe waluty	12,2%	14,2%	14,4%	18,7%	17,6%	17,9%

Warto zwrócić uwagę na strukturę walutową instrumentów dłużnych, tj. tych, które wymagają spłaty kapitału i/lub odsetek. W 2023 r. w strukturze walutowej aktywnych instrumentów dłużnych (z wyłączeniem oficjalnych aktywów rezerwowych) udział walut zagranicznych stanowił 68,3%, a waluty krajowej 31,7%. Wśród walut zagranicznych dominowały dwie waluty – euro i dolar amerykański, a ich udział wyniósł odpowiednio 43,6% i 21,6%.

W strukturze walutowej oficjalnych aktywów rezerwowych na koniec 2023 r. dominowały waluty wchodzące w skład koszyka SDR¹¹ (łącznie ich udział wyniósł 80,4%), w tym głównie trzy waluty: dolar amerykański, euro i funt szterling. Ich udział wyniósł odpowiednio 32,3%, 21,6% i 10,2%. Zdecydowanie mniejszy udział w aktywach rezerwowych miały waluty niewchodzące w skład koszyka SDR. Ich łączny udział wyniósł 19,6%. W tej grupie walut dominowały: dolar kanadyjski, dolar australijski, korona norweska i dolar nowozelandzki. Ich udział w aktywach rezerwowych wyniósł odpowiednio: 8,0%, 5,8%, 3,9% i 1,9%.

3.2. Struktura walutowa pasywów zagranicznych

W pasywach zagranicznych międzynarodowej pozycji inwestycyjnej na koniec 2023 r. największy udział miały dwie waluty: złoty polski – 61,7% i euro – 30,4%. Łączny udział obu walut w całych pasywach zagranicznych wyniósł 92,1%. W porównaniu z 2022 r. udział waluty krajowej zwiększył się o 2,1 pkt proc., a udział euro zmniejszył się o 1,9 pkt proc.

Tabela 10. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ogółem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Waluta krajowa	59,4%	62,4%	60,8%	61,6%	59,6%	61,7%
Waluty zagraniczne	40,6%	37,6%	39,2%	38,4%	40,4%	38,3%
CHF	1,7%	1,4%	1,4%	1,0%	0,8%	0,3%
EUR	29,7%	29,1%	31,1%	30,2%	32,3%	30,4%
GBP	0,4%	0,7%	0,9%	0,6%	0,7%	0,6%
JPY	0,5%	0,5%	0,5%	0,3%	0,3%	0,4%
USD	7,5%	5,4%	4,6%	4,6%	4,7%	5,0%
Pozostałe waluty	0,8%	0,6%	0,7%	1,6%	1,6%	1,6%

Zobowiązania zagraniczne polskich podmiotów w walucie krajowej na koniec 2023 r. wyniosły 1 868 mld zł. W zobowiązaniach tych udział podmiotów zaliczonych do pozostałych sektorów wyniósł 76,9%, sektora bankowego 14,4%, a sektora rządowego i samorządowego 8,3%. W zobowiązaniach pozostałych sektorów udział waluty krajowej w akcjach i innych udziałach kapitałowych stanowił prawie 100,0%, a w kredytach otrzymanych 36,3%. W przypadku sektora rządowego i samorządowego udział waluty krajowej w dłużnych papierach wartościowych wyniósł 45,1% (obligacje wyemitowane na rynek krajowy), a w kredytach

¹¹ Międzynarodowy Fundusz Walutowy do koszyka SDR (specjalne prawa ciągnięcia) zaliczył: dolara amerykańskiego (USD), euro (EUR), jena japońskiego (JPY), funta szterlinga (GBP) i juana chińskiego (CNY).

otrzymanych 15,4%. W zobowiązaniach sektora bankowego udział kredytów otrzymanych w walucie krajowej stanowił 41,1%.

Pasywa zagraniczne w euro wyniosły 919 mld zł. Ponad połowa tych zobowiązań to zobowiązania pozostałych sektorów (54,4%). Zobowiązania sektora rządowego i samorządowego stanowiły 27,1%, a sektora bankowego 15,7%.

Warto zwrócić uwagę na strukturę walutową pasywnych instrumentów dłużnych (zadłużenie zagraniczne), w których udział walut zagranicznych stanowił 67,5%, a waluty krajowej 32,0%. Wśród walut zagranicznych dominowały trzy waluty: euro, dolar amerykański i funt brytyjski, ich udział w strukturze walutowej instrumentów dłużnych wyniósł odpowiednio 53,6%, 8,7% i 1,0%.

Struktura walutowa pasywów zagranicznych, podobnie jak aktywów w ciągu ostatnich sześciu lat, jest stabilna i nie zmienia się istotnie.

4. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna a zadłużenie zagraniczne

Zgodnie z zaleceniami organizacji międzynarodowych¹² instrumenty dłużne ujmowane w pasywach zagranicznych międzynarodowej pozycji inwestycyjnej są również wykazywane w **zadłużeniu zagranicznym (brutto)**. Zadłużenie zagraniczne Polski na koniec 2023 r. wyniosło 1 687 mld zł, co stanowiło 55,8% pasywów zagranicznych wykazywanych w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej. Największy udział w zadłużeniu zagranicznym miał sektor przedsiębiorstw – 50,7% (spadek udziału o 3,1 pkt proc. w porównaniu z 2022 r.) oraz sektor rządowy i samorządowy – 27,1% (wzrost udziału o 1,0 pkt proc. w porównaniu z 2022 r.).

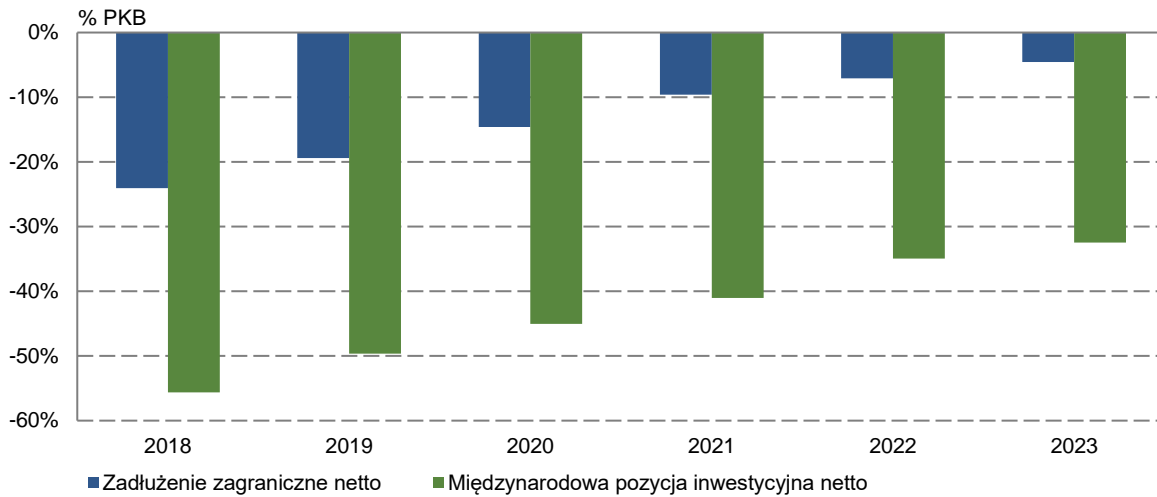
Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB jest standardowym miernikiem służącym do oceny sytuacji zewnętrznej kraju. Dla pogłębionej oceny ważna jest jednak również struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto. Z tego punktu widzenia należy podzielić zobowiązania zagraniczne na instrumenty dłużne oraz instrumenty udziałowe. Rozróżnienie to jest szczególnie istotne dla krajów rejestrujących wysoki napływ kapitału w postaci zagranicznych inwestycji bezpośrednich. Można przyjąć, że akcje i inne formy udziałów kapitałowych stanowią mniej ryzykowne i bardziej stabilne formy finansowania zagranicznego. Uwzględniając powyższe, analizę należy uzupełnić o wskaźnik zadłużenia zagranicznego netto do PKB, który w porównaniu z międzynarodową pozycją inwestycyjną nie zawiera akcji i innych form udziałów kapitałowych, udziałowych papierów wartościowych, pozostałych udziałów kapitałowych i pochodnych instrumentów finansowych.

Zadłużenie zagraniczne netto Polski na koniec 2023 r. wyniosło 155 mld zł i zmniejszyło się o 62 mld zł, tj. o 28,7%, w porównaniu z 2022 r. Relacja zadłużenia zagranicznego netto do PKB na koniec 2023 r. wyniosła 4,5%. Prezentowany wskaźnik w przypadku Polski kształtuje się na zdecydowanie niższym poziomie niż relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB. Potwierdza to korzystną strukturę międzynarodowej pozycji inwestycyjnej Polski, po stronie pasywów ich istotną część stanowią akcje i inne formy udziałów kapitałowych nabyte przez nierezydentów w ramach inwestycji bezpośrednich.

Tabela 11. Zadłużenie zagraniczne netto Polski w mld zł

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aktywa zagraniczne (instrumenty dłużne)	856	906	1 079	1 238	1 434	1 532
Zadłużenie zagraniczne brutto	1 367	1 351	1 421	1 490	1 652	1 687
Zadłużenie zagraniczne netto	511	445	341	252	217	155

¹² Międzynarodowe standardy kompilacji międzynarodowej pozycji inwestycyjnej oraz zadłużenia zagranicznego zostały określone w następujących publikacjach: *Balance of Payments and International Investment Position Manual*, Sixth edition, 2009, *International Monetary Fund* i *External Debt Statistics*, 2014, *International Monetary Fund*.

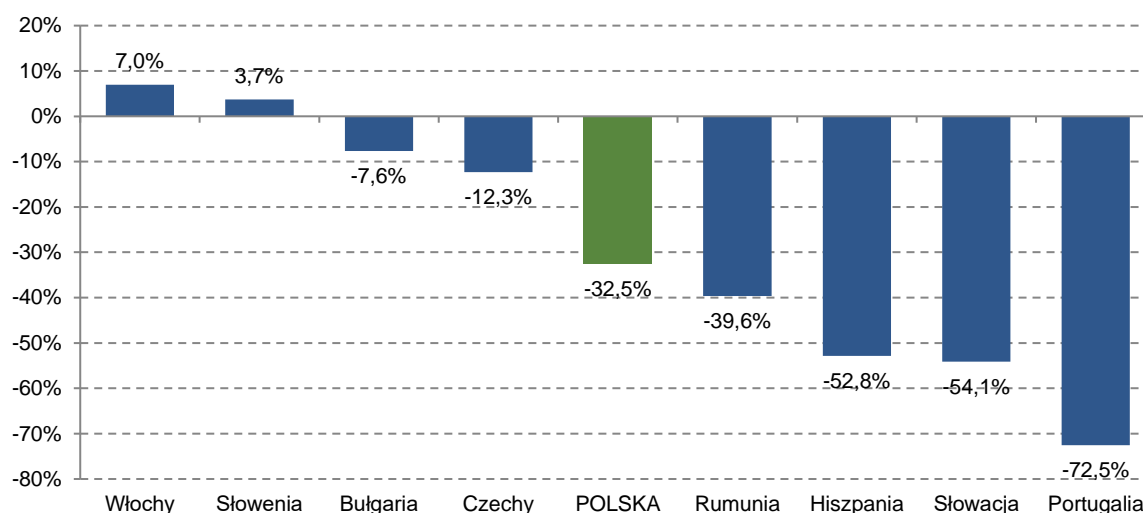
Wykres 17. Zadłużenie zagraniczne netto i międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski w relacji do PKB

5. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna Polski na tle wybranych krajów¹³

5.1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski na koniec 2023 r. była ujemna i wyniosła 1 108 mld zł, co stanowiło 32,5% PKB. W grupie wybranych krajów o podobnej zamożności¹⁴ międzynarodowa pozycja inwestycyjna była, z wyjątkiem Włoch i Słowenii, również ujemna, a jej relacja do PKB wahała się od 7,6% w Bułgarii, 12,3% w Czechach, 39,6% w Rumunii, do 72,5% w Portugalii. Średnia wartość tej relacji dla analizowanej grupy krajów na koniec 2023 r. wyniosła 33,9%.

Wykres 18. Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB w 2023 r.

W analizowanej grupie krajów saldo międzynarodowej pozycji inwestycyjnej w relacji do PKB poprawiło się w porównaniu z 2022 r., we wszystkich krajach. Największą poprawę tego wskaźnika odnotowano w Portugalii (11,1 pkt proc.), Hiszpanii (7,2 pkt. proc.) i Słowacji (6,8 pkt. proc.). Znaczące wartości poprawy tego wskaźnika zanotowały Czechy (6,0 pkt proc.), Bułgaria (5,3 pkt proc.) i Słowenia (5,2 pkt proc.). Średni wzrost salda międzynarodowej pozycji inwestycyjnej w relacji do PKB w analizowanej grupie krajów wyniósł 5,6 pkt proc.

¹³ Analizowana grupa krajów oprócz Polski obejmuje: Czechy, Słowację, Bułgarię, Rumunię, Słowenię, Portugalię, Hiszpanię i Włochy. W momencie sporządzania raportu nie były dostępne dane dla Węgier, które nie uwzględniały podmiotów specjalnego przeznaczenia. Podmioty specjalnego przeznaczenia mają wyjątkowo duży udział w statystyce dla Węgier. W związku z tym, Węgry nie zostały uwzględnione w analizie.

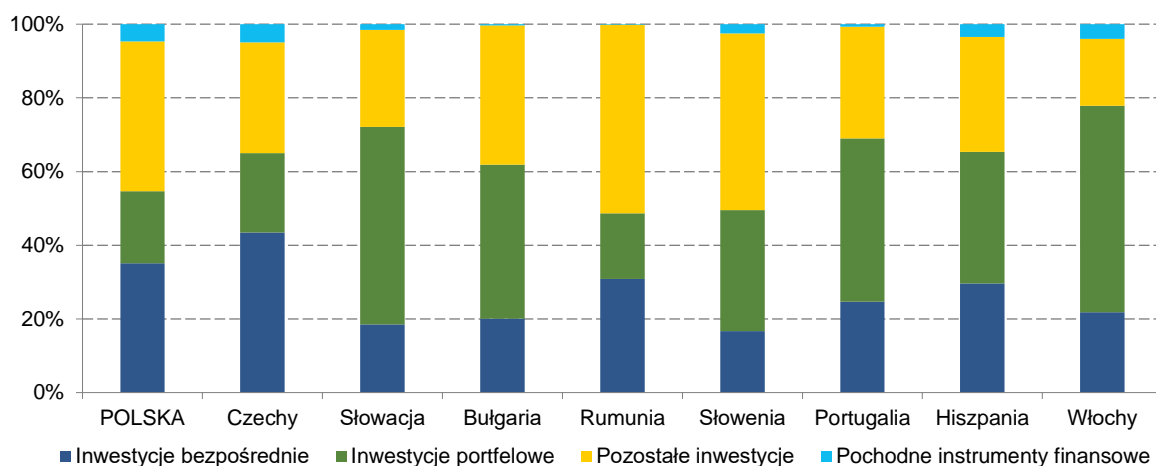
¹⁴ W momencie sporządzania opisu nie było ostatecznej wersji danych o międzynarodowej pozycji inwestycyjnej dla grupy wybranych krajów. Dostępne były jedynie ich pierwsze wersje, opublikowane w lipcu 2024 r. W przypadku Polski prezentowane są zrewidowane dane.

5.2. Aktywa zagraniczne

Aktywa zagraniczne Polski na koniec 2023 r. wyniosły 1 918 mld zł i odpowiadały 56,2% PKB. W grupie wybranych krajów relacja aktywów zagranicznych ogółem do PKB wahała się od 38,8% w Rumunii, poprzez 91,9% w Bułgarii, 132,8% w Słowenii, 152,4% w Portugalii, do 195,3% w Hiszpanii.

Struktura aktywów zagranicznych¹⁵ w analizowanych krajach na koniec 2023 r. była zróżnicowana. W przypadku Polski ich główną część stanowiły pozostałe inwestycje (40,6%) oraz inwestycje bezpośrednie (35,1%). Udział inwestycji portfelowych wyniósł 19,6%, a pochodnych instrumentów finansowych – 4,7%. Polskie inwestycje za granicą na koniec 2023 r. charakteryzowały się wysokim udziałem inwestycji bezpośrednich oraz relatywnie niskim udziałem inwestycji portfelowych w porównaniu z wybraną grupą krajów.

Wykres 19. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej bez OAR – aktywa w 2023 r.

Wśród wybranych krajów struktury aktywów zagranicznych w Czechach i Rumunii były najbardziej podobne do struktury w Polsce.

W przypadku inwestycji bezpośrednich tylko w Czechach udział tych inwestycji w aktywach zagranicznych w analizowanym okresie był wyższy niż w Polsce i wyniósł 43,5%. Udział inwestycji bezpośrednich w stanie aktywów zagranicznych (z wyłączeniem oficjalnych aktywów rezerwowych) w Polsce charakteryzował się spadkową tendencją od 2012 r. Podobny trend charakteryzował Hiszpanię, gdzie omawiany udział zmniejszał się od 2017 roku.

Udział pozostałych inwestycji w aktywach zagranicznych dla Polski (40,6%) jest wyższy niż średnia dla analizowanej grupy krajów (34,1%).

¹⁵ Kraje strefy euro przekazały część oficjalnych aktywów rezerwowych Europejskiemu Bankowi Centralnemu. W porównaniu z krajami należącymi do strefy euro Polska, podobnie jak inne kraje regionu niebędące członkami strefy euro (z wyjątkiem Węgier), charakteryzuje się wysokim udziałem aktywów rezerwowych w aktywach zagranicznych. W celu zachowania porównywalności w analizie struktur aktywów zagranicznych nie uwzględniono aktywów rezerwowych.

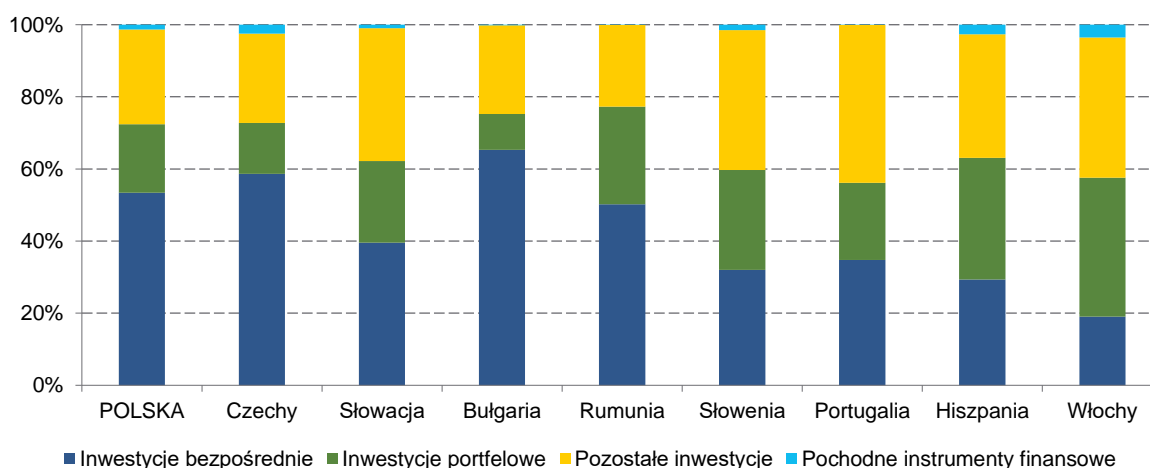
W Polsce stan inwestycji portfelowych stanowił 19,6% wszystkich inwestycji za granicą. Niższy udział tych inwestycji w omawianym okresie wykazała tylko Rumunia (17,8%).

We wszystkich analizowanych krajach, z wyjątkiem Czech, odnotowano wzrost stanu inwestycji za granicą. Największe przyrosty zarejestrowano w Rumunii i Słowenii (odpowiednio 17,2% oraz 15,1%). W analizowanej grupie krajów, stan aktywów zagranicznych w 2023 r. charakteryzował się wyższą dynamiką wzrostu niż w 2022 r., gdy obserwowany był średni wzrost na poziomie 7,4 pkt. proc. W porównaniu z 2022 r. w rozważanych krajach średni wzrost stanu aktywów zagranicznych wyniósł 9,1%.

5.3. Pasywa zagraniczne

Pasywa zagraniczne polskich podmiotów na koniec 2023 r. osiągnęły kwotę 3 026 mld zł i były równe 88,7% PKB. Średni poziom relacji zobowiązań zagranicznych do PKB w analizowanej grupie krajów wyniósł w tym okresie 143,4%. Najniższy poziom zaobserwowano w Rumunii (78,4%), zaś najwyższy w Hiszpanii (248,1%). Wartość tego wskaźnika w Polsce była drugą najniższą w analizowanej grupie krajów.

Wykres 20. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa w 2023 r.

Na poziom polskich pasywów zagranicznych na koniec 2023 r. wpłynęły głównie inwestycje bezpośrednie, które stanowiły 53,4% wszystkich polskich zobowiązań. Pozostałą część polskich pasywów stanowiły pozostałe inwestycje (26,3%), inwestycje portfelowe (19,0%) i pochodne instrumenty finansowe (1,3%). Strukturę pasywów zagranicznych najbardziej podobną do polskiej miała Rumunia, dla której inwestycje bezpośrednie stanowiły 50,2%, a inwestycje portfelowe – 27,1%.

Inwestycje portfelowe podmiotów zagranicznych w Polsce na koniec 2023 r. stanowiły 19,0% pasywów zagranicznych. W analizowanej grupie krajów średni udział tych inwestycji wyniósł 25,7%.

Stan pozostałych inwestycji zagranicznych w Polsce na koniec 2023 r. stanowił 26,3% wartości polskich pasywów zagranicznych.

Wszystkie kraje w analizowanej grupie, z wyjątkiem Czech, odnotowały wzrost poziomu pasywów. Średni wzrost wartości pasywów zagranicznych w stosunku do poprzedniego roku wynosił 5,9%, w Polsce wskaźnik ten wyniósł 7,0%. Najsilniej wzrosły pasywa zagraniczne Rumunii (14,1%), natomiast zmniejszenie pasywów zarejestrowały tylko Czechy (5,5%).

6. Aneks statystyczny

Tabela 1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-1 180 402	-1 138 588	-1 052 664	-1 079 491	-1 073 961	-1 107 798
Ogółem aktywa	1 071 589	1 147 032	1 329 649	1 551 798	1 752 688	1 917 755
Inwestycje bezpośrednie	251 671	261 791	287 090	325 099	376 008	405 121
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	89 856	82 835	86 295	96 264	116 394	124 892
Instrumenty dłużne	161 815	178 956	200 795	228 835	259 614	280 229
Inwestycje portfelowe	133 625	144 817	136 817	161 677	159 147	226 274
Udziałowe papiery wartościowe	79 079	86 308	64 324	90 025	71 209	86 900
Dłużne papiery wartościowe	54 546	58 509	72 493	71 652	87 938	139 374
Papiery dłużne długoterminowe	54 264	58 200	72 242	71 388	74 121	110 826
Instrumenty rynku pieniężnego	282	309	251	264	13 817	28 548
Pochodne instrumenty finansowe	20 031	19 659	30 063	54 236	53 634	54 193
Pozostałe inwestycje	226 510	233 122	295 959	336 623	430 143	469 517
Pozostałe udziały kapitałowe	6 373	9 254	17 308	18 704	18 416	18 383
Pozostałe instrumenty dłużne	220 137	223 868	278 651	317 919	411 727	451 134
Narodowy Bank Polski	2	2	2	13	28	33
Sektor rządowy	53 152	54 699	59 514	55 133	54 563	65 153
MIF	60 999	57 961	57 633	74 065	143 622	181 314
Pozostałe sektory	105 984	111 206	161 502	188 708	213 514	204 634
Podmioty finansowe	22 914	25 855	61 644	66 530	71 830	71 104
Podmioty niefinansowe	83 070	85 351	99 858	122 178	141 684	133 530
Oficjalne aktywa rezerwowe	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756	762 650
Ogółem pasywa	2 251 991	2 285 620	2 382 313	2 631 289	2 826 649	3 025 553
Inwestycje bezpośrednie	1 045 685	1 110 575	1 175 539	1 350 506	1 471 024	1 614 620
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	678 924	739 750	771 914	900 256	950 694	1 109 186
Instrumenty dłużne	366 761	370 825	403 625	450 250	520 330	505 434
Inwestycje portfelowe	641 054	587 183	560 138	535 441	503 649	575 370
Udziałowe papiery wartościowe	193 098	179 344	161 422	190 209	156 517	188 943
Dłużne papiery wartościowe	447 956	407 839	398 716	345 232	347 132	386 427
Papiery dłużne długoterminowe	447 917	407 798	397 664	345 222	347 090	386 012
Instrumenty rynku pieniężnego	39	41	1 052	10	42	415
Pochodne instrumenty finansowe	12 660	14 496	27 549	50 036	67 263	39 932
Pozostałe inwestycje	552 592	573 366	619 087	695 306	784 713	795 631
Pozostałe udziały kapitałowe	439	942	530	719	657	688
Alokacja SDR	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731	27 686
Pozostałe instrumenty dłużne	545 341	565 558	611 429	664 820	753 325	767 257
Narodowy Bank Polski	42 905	48 200	49 787	42 894	61 663	74 751
Sektor rządowy	85 509	81 627	110 033	138 407	157 993	167 653
MIF	176 337	162 340	177 804	174 076	185 448	197 438
Pozostałe sektory	240 590	273 391	273 805	309 443	348 221	327 415
Podmioty finansowe	55 425	76 832	68 414	73 518	77 611	76 040
Podmioty niefinansowe	185 165	196 559	205 391	235 925	270 610	251 375

Tabela 2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (mln EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-274 507	-267 368	-228 112	-234 703	-228 998	-254 781
Ogółem aktywa	249 210	269 352	288 123	337 391	373 714	441 068
Inwestycje bezpośrednie	58 528	61 475	62 210	70 683	80 174	93 174
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	20 897	19 452	18 699	20 930	24 818	28 724
Instrumenty dłużne	37 631	42 023	43 511	49 753	55 356	64 450
Inwestycje portfelowe	31 076	34 006	29 647	35 151	33 934	52 042
Udziałowe papiery wartościowe	18 391	20 267	13 939	19 573	15 184	19 986
Dłużne papiery wartościowe	12 685	13 739	15 708	15 578	18 750	32 056
Papiery dłużne długoterminowe	12 619	13 667	15 654	15 521	15 804	25 489
Instrumenty rynku pieniężnego	66	72	54	57	2 946	6 567
Pochodne instrumenty finansowe	4 659	4 617	6 515	11 793	11 436	12 463
Pozostałe inwestycje	52 679	54 742	64 129	73 189	91 716	107 987
Pozostałe udziały kapitałowe	1 483	2 173	3 749	4 068	3 926	4 227
Pozostałe instrumenty dłużne	51 196	52 569	60 380	69 121	87 790	103 760
Narodowy Bank Polski	0	0	0	3	6	8
Sektor rządowy	12 361	12 845	12 897	11 987	11 634	14 985
MIF	14 185	13 610	12 489	16 102	30 623	41 701
Pozostałe sektory	24 650	26 114	34 994	41 029	45 527	47 066
Podmioty finansowe	5 330	6 072	13 356	14 465	15 316	16 354
Podmioty niefinansowe	19 320	20 042	21 638	26 564	30 211	30 712
Oficjalne aktywa rezerwowe	102 268	114 512	125 622	146 575	156 454	175 402
Ogółem pasywa	523 717	536 720	516 235	572 094	602 712	695 849
Inwestycje bezpośrednie	243 183	260 790	254 732	293 626	313 658	371 347
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	157 889	173 711	167 269	195 733	202 711	255 102
Instrumenty dłużne	85 294	87 079	87 463	97 893	110 947	116 245
Inwestycje portfelowe	149 082	137 885	121 379	116 416	107 388	132 330
Udziałowe papiery wartościowe	44 906	42 115	34 980	41 356	33 372	43 455
Dłużne papiery wartościowe	104 176	95 770	86 399	75 060	74 016	88 875
Papiery dłużne długoterminowe	104 167	95 761	86 171	75 058	74 008	88 780
Instrumenty rynku pieniężnego	9	9	228	2	8	95
Pochodne instrumenty finansowe	2 944	3 404	5 970	10 879	14 343	9 185
Pozostałe inwestycje	128 508	134 641	134 154	151 173	167 323	182 987
Pozostałe udziały kapitałowe	102	221	115	156	140	158
Alokacja SDR	1 584	1 612	1 545	6 472	6 553	6 368
Pozostałe instrumenty dłużne	126 822	132 808	132 494	144 545	160 630	176 461
Narodowy Bank Polski	9 978	11 319	10 788	9 326	13 148	17 192
Sektor rządowy	19 885	19 168	23 844	30 092	33 689	38 558
MIF	41 009	38 121	38 530	37 847	39 542	45 408
Pozostałe sektory	55 950	64 200	59 332	67 280	74 251	75 303
Podmioty finansowe	12 889	18 043	14 824	15 985	16 549	17 489
Podmioty niefinansowe	43 061	46 157	44 508	51 295	57 702	57 814

Tabela 3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (mln USD)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-313 963	-299 813	-280 082	-265 884	-243 983	-281 526
Ogółem aktywa	285 019	302 035	353 785	382 216	398 173	487 356
Inwestycje bezpośrednie	66 939	68 933	76 386	80 074	85 422	102 954
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	23 900	21 811	22 960	23 711	26 443	31 739
Instrumenty dłużne	43 039	47 122	53 426	56 363	58 979	71 215
Inwestycje portfelowe	35 542	38 133	36 403	39 822	36 154	57 503
Udziałowe papiery wartościowe	21 033	22 727	17 115	22 174	16 177	22 084
Dłużne papiery wartościowe	14 509	15 406	19 288	17 648	19 977	35 419
Papiery dłużne długoterminowe	14 434	15 324	19 222	17 583	16 838	28 164
Instrumenty rynku pieniężnego	75	82	66	65	3 139	7 255
Pochodne instrumenty finansowe	5 327	5 177	7 999	13 358	12 184	13 772
Pozostałe inwestycje	60 247	61 387	78 750	82 913	97 719	119 315
Pozostałe udziały kapitałowe	1 695	2 436	4 606	4 607	4 184	4 671
Pozostałe instrumenty dłużne	58 552	58 951	74 144	78 306	93 535	114 644
Narodowy Bank Polski	1	1	1	3	6	8
Sektor rządowy	14 138	14 404	15 835	13 579	12 396	16 557
MIF	16 225	15 263	15 335	18 243	32 628	46 078
Pozostałe sektory	28 188	29 283	42 973	46 481	48 505	52 001
Podmioty finansowe	6 094	6 809	16 403	16 387	16 317	18 068
Podmioty niefinansowe	22 094	22 474	26 570	30 094	32 188	33 933
Oficjalne aktywa rezerwowe	116 964	128 405	154 247	166 049	166 694	193 812
Ogółem pasywa	598 982	601 848	633 867	648 100	642 156	768 882
Inwestycje bezpośrednie	278 130	292 434	312 777	332 637	334 187	410 323
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	180 579	194 789	205 384	221 738	215 979	281 877
Instrumenty dłużne	97 551	97 645	107 393	110 899	118 208	128 446
Inwestycje portfelowe	170 507	154 617	149 037	131 882	114 419	146 219
Udziałowe papiery wartościowe	51 360	47 226	42 950	46 850	35 557	48 016
Dłużne papiery wartościowe	119 147	107 391	106 087	85 032	78 862	98 203
Papiery dłużne długoterminowe	119 137	107 380	105 806	85 030	78 852	98 098
Instrumenty rynku pieniężnego	10	11	281	2	10	105
Pochodne instrumenty finansowe	3 367	3 818	7 330	12 324	15 281	10 148
Pozostałe inwestycje	146 978	150 979	164 723	171 257	178 269	202 192
Pozostałe udziały kapitałowe	117	248	141	177	149	175
Alokacja SDR	1 812	1 808	1 897	7 332	6 981	7 036
Pozostałe instrumenty dłużne	145 049	148 923	162 685	163 748	171 139	194 981
Narodowy Bank Polski	11 412	12 692	13 247	10 565	14 009	18 997
Sektor rządowy	22 743	21 494	29 277	34 090	35 893	42 604
MIF	46 902	42 748	47 309	42 875	42 128	50 176
Pozostałe sektory	63 992	71 989	72 852	76 218	79 109	83 204
Podmioty finansowe	14 742	20 231	18 203	18 108	17 632	19 322
Podmioty niefinansowe	49 250	51 758	54 649	58 110	61 477	63 882

Tabela 4. Rozliczenie międzynarodowej pozycji inwestycyjnej w 2023 r. (mln zł)

	2022	Transakcje w 2023 r.	Inne zmiany	2023	Zmiana stanu	Dynamika
Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto	-1 073 961	47 037	-80 874	-1 107 798	-33 837	103,2%
Ogółem aktywa	1 752 688	288 606	-123 539	1 917 755	165 067	109,4%
Inwestycje bezpośrednie	376 008	61 613	-32 500	405 121	29 113	107,7%
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	116 394	26 467	-17 969	124 892	8 498	107,3%
Instrumenty dłużne	259 614	35 146	-14 531	280 229	20 615	107,9%
Inwestycje portfelowe	159 147	61 150	5 977	226 274	67 127	142,2%
Udziałowe papiery wartościowe	71 209	8 570	7 121	86 900	15 691	122,0%
Dłużne papiery wartościowe	87 938	52 580	-1 144	139 374	51 436	158,5%
Papiery dłużne długoterminowe	74 121	36 184	521	110 826	36 705	149,5%
Instrumenty rynku pieniężnego	13 817	16 396	-1 665	28 548	14 731	206,6%
Pochodne instrumenty finansowe	53 634	11 919	-11 360	54 193	559	101,0%
Pozostałe inwestycje	430 143	67 049	-27 675	469 517	39 374	109,2%
Pozostałe udziały kapitałowe	18 416	435	-468	18 383	-33	99,8%
Pozostałe instrumenty dłużne	411 727	66 614	-27 207	451 134	39 407	109,6%
Narodowy Bank Polski	28	0	5	33	5	117,9%
Sektor rządowy	54 563	15 033	-4 443	65 153	10 590	119,4%
MIF	143 622	48 680	-10 988	181 314	37 692	126,2%
Pozostałe sektory	213 514	2 901	-11 781	204 634	-8 880	95,8%
Podmioty finansowe	71 830	1 585	-2 311	71 104	-726	99,0%
Podmioty niefinansowe	141 684	1 316	-9 470	133 530	-8 154	94,2%
Oficjalne aktywa rezerwowe	733 756	86 875	-57 981	762 650	28 894	103,9%
Ogółem pasywa	2 826 649	241 569	-42 665	3 025 553	198 904	107,0%
Inwestycje bezpośrednie	1 471 024	145 009	-1 413	1 614 620	143 596	109,8%
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	950 694	133 169	25 323	1 109 186	158 492	116,7%
Instrumenty dłużne	520 330	11 840	-26 736	505 434	-14 896	97,1%
Inwestycje portfelowe	503 649	41 014	30 707	575 370	71 721	114,2%
Udziałowe papiery wartościowe	156 517	2 853	29 573	188 943	32 426	120,7%
Dłużne papiery wartościowe	347 132	38 161	1 134	386 427	39 295	111,3%
Papiery dłużne długoterminowe	347 090	38 243	679	386 012	38 922	111,2%
Instrumenty rynku pieniężnego	42	-82	455	415	373	988,1%
Pochodne instrumenty finansowe	67 263	0	-27 331	39 932	-27 331	59,4%
Pozostałe inwestycje	784 713	55 546	-44 628	795 631	10 918	101,4%
Pozostałe udziały kapitałowe	657	-16	47	688	31	104,7%
Alokacja SDR	30 731	0	-3 045	27 686	-3 045	90,1%
Pozostałe instrumenty dłużne	753 325	55 562	-41 630	767 257	13 932	101,8%
Narodowy Bank Polski	61 663	17 883	-4 795	74 751	13 088	121,2%
Sektor rządowy	157 993	19 558	-9 898	167 653	9 660	106,1%
MIF	185 448	19 668	-7 678	197 438	11 990	106,5%
Pozostałe sektory	348 221	-1 547	-19 259	327 415	-20 806	94,0%
Podmioty finansowe	77 611	14	-1 585	76 040	-1 571	98,0%
Podmioty niefinansowe	270 610	-1 561	-17 674	251 375	-19 235	92,9%

Tabela 5. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na kategorie funkcjonalne (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aktywa	1 071 589	1 147 032	1 329 649	1 551 798	1 752 688	1 917 755
Inwestycje bezpośrednie	251 671	261 791	287 090	325 099	376 008	405 121
Inwestycje portfelowe	133 625	144 817	136 817	161 677	159 147	226 274
Pozostałe inwestycje	226 510	233 122	295 959	336 623	430 143	469 517
Pochodne instrumenty finansowe	20 031	19 659	30 063	54 236	53 634	54 193
Oficjalne aktywa rezerwowe	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756	762 650
Pasywa	2 251 991	2 285 620	2 382 313	2 631 289	2 826 649	3 025 553
Inwestycje bezpośrednie	1 045 685	1 110 575	1 175 539	1 350 506	1 471 024	1 614 620
Inwestycje portfelowe	641 054	587 183	560 138	535 441	503 649	575 370
Pozostałe inwestycje	552 592	573 366	619 087	695 306	784 713	795 631
Pochodne instrumenty finansowe	12 660	14 496	27 549	50 036	67 263	39 932
Netto	-1 180 402	-1 138 588	-1 052 664	-1 079 491	-1 073 961	-1 107 798
Inwestycje bezpośrednie	-794 014	-848 784	-888 449	-1 025 407	-1 095 016	-1 209 499
Inwestycje portfelowe	-507 429	-442 366	-423 321	-373 764	-344 502	-349 096
Pozostałe inwestycje	-326 082	-340 244	-323 128	-358 683	-354 570	-326 114
Pochodne instrumenty finansowe	7 371	5 163	2 514	4 200	-13 629	14 261
Oficjalne aktywa rezerwowe	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756	762 650

Tabela 6. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna w podziale na kategorie funkcjonalne (mln EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aktywa	249 210	269 352	288 123	337 391	373 714	441 068
Inwestycje bezpośrednie	58 528	61 475	62 210	70 683	80 174	93 174
Inwestycje portfelowe	31 076	34 006	29 647	35 151	33 934	52 042
Pozostałe inwestycje	52 679	54 742	64 129	73 189	91 716	107 987
Pochodne instrumenty finansowe	4 659	4 617	6 515	11 793	11 436	12 463
Oficjalne aktywa rezerwowe	102 268	114 512	125 622	146 575	156 454	175 402
Pasywa	523 717	536 720	516 235	572 094	602 712	695 849
Inwestycje bezpośrednie	243 183	260 790	254 732	293 626	313 658	371 347
Inwestycje portfelowe	149 082	137 885	121 379	116 416	107 388	132 330
Pozostałe inwestycje	128 508	134 641	134 154	151 173	167 323	182 987
Pochodne instrumenty finansowe	2 944	3 404	5 970	10 879	14 343	9 185
Netto	-274 507	-267 368	-228 112	-234 703	-228 998	-254 781
Inwestycje bezpośrednie	-184 655	-199 315	-192 522	-222 943	-233 484	-278 173
Inwestycje portfelowe	-118 006	-103 879	-91 732	-81 265	-73 454	-80 288
Pozostałe inwestycje	-75 829	-79 899	-70 025	-77 984	-75 607	-75 000
Pochodne instrumenty finansowe	1 715	1 213	545	914	-2 907	3 278
Oficjalne aktywa rezerwowe	102 268	114 512	125 622	146 575	156 454	175 402

Tabela 7. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – podział na sektory (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aktywa	1 071 589	1 147 032	1 329 649	1 551 798	1 752 688	1 917 755
NBP	439 896	487 788	579 890	674 346	733 958	762 843
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	85 316	86 132	105 731	126 503	224 059	296 782
Sektor rządowy	59 406	62 484	76 159	73 501	70 518	88 560
Pozostałe sektory	486 971	510 628	567 869	677 448	724 153	769 570
Pasywa	2 251 991	2 285 620	2 382 313	2 631 289	2 826 649	3 025 553
NBP	49 717	55 066	56 915	72 661	92 394	102 437
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	346 734	323 401	327 990	383 688	372 882	450 491
Sektor rządowy	488 572	437 757	447 225	413 801	431 578	456 969
Pozostałe sektory	1 366 968	1 469 396	1 550 183	1 761 139	1 929 795	2 015 656
Netto	-1 180 402	-1 138 588	-1 052 664	-1 079 491	-1 073 961	-1 107 798
NBP	390 179	432 722	522 975	601 685	641 564	660 406
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-261 418	-237 269	-222 259	-257 185	-148 823	-153 709
Sektor rządowy	-429 166	-375 273	-371 066	-340 300	-361 060	-368 409
Pozostałe sektory	-879 997	-958 768	-982 314	-1 083 691	-1 205 642	-1 246 086

Tabela 8. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – podział na sektory (mln EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aktywa	249 210	269 352	288 123	337 391	373 714	441 068
NBP	102 301	114 546	125 658	146 615	156 497	175 447
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	19 841	20 225	22 911	27 504	47 773	68 258
Sektor rządowy	13 816	14 674	16 504	15 981	15 036	20 368
Pozostałe sektory	113 252	119 907	123 050	147 291	154 408	176 995
Pasywa	523 717	536 720	516 235	572 094	602 712	695 849
NBP	11 562	12 931	12 333	15 798	19 701	23 560
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	80 637	75 942	71 075	83 421	79 508	103 608
Sektor rządowy	113 621	102 796	96 912	89 968	92 024	105 099
Pozostałe sektory	317 897	345 051	335 915	382 907	411 479	463 582
Netto	-274 507	-267 368	-228 112	-234 703	-228 998	-254 781
NBP	90 739	101 615	113 325	130 817	136 796	151 887
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	-60 796	-55 717	-48 164	-55 917	-31 735	-35 350
Sektor rządowy	-99 805	-88 122	-80 408	-73 987	-76 988	-84 731
Pozostałe sektory	-204 645	-225 144	-212 865	-235 616	-257 071	-286 587

Tabela 9. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – aktywa (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aktywa	1 071 589	1 147 032	1 329 649	1 551 798	1 752 688	1 917 755
Inwestycje bezpośrednie	251 671	261 791	287 090	325 099	376 008	405 121
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	89 856	82 835	86 295	96 264	116 394	124 892
Instrumenty dłużne	161 815	178 956	200 795	228 835	259 614	280 229
Inwestycje portfelowe	133 625	144 817	136 817	161 677	159 147	226 274
Udziałowe papiery wartościowe	79 079	86 308	64 324	90 025	71 209	86 900
Dłużne papiery wartościowe	54 546	58 509	72 493	71 652	87 938	139 374
Papiery dłużne długoterminowe	54 264	58 200	72 242	71 388	74 121	110 826
Instrumenty rynku pieniężnego	282	309	251	264	13 817	28 548
Pozostałe inwestycje	226 510	233 122	295 959	336 623	430 143	469 517
Pozostałe udziały kapitałowe	6 373	9 254	17 308	18 704	18 416	18 383
Udzielone kredyty handlowe	70 537	73 880	87 046	108 310	133 992	129 166
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	70 537	73 880	87 046	108 310	133 992	129 166
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	31 689	35 434	35 124	38 725	46 075	46 386
Długoterminowe	21 390	25 202	24 839	28 383	32 453	32 258
Krótkoterminowe	10 299	10 232	10 285	10 342	13 622	14 128
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	48 467	41 876	48 575	67 252	128 395	151 945
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	48 467	41 876	48 575	67 252	128 395	151 945
Pozostałe aktywa zagraniczne	56 628	58 941	93 193	87 296	84 888	102 300
Długoterminowe	8 432	7 919	8 365	8 929	10 326	8 531
Krótkoterminowe	48 196	51 022	84 828	78 367	74 562	93 769
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	12 816	13 737	14 713	16 336	18 377	21 337
Pochodne instrumenty finansowe	20 031	19 659	30 063	54 236	53 634	54 193
Oficjalne aktywa rezerwowe	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756	762 650

Tabela 10. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – aktywa (mln EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aktywa	249 210	269 352	288 123	337 391	373 714	441 068
Inwestycje bezpośrednie	58 528	61 475	62 210	70 683	80 174	93 174
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	20 897	19 452	18 699	20 930	24 818	28 724
Instrumenty dłużne	37 631	42 023	43 511	49 753	55 356	64 450
Inwestycje portfelowe	31 076	34 006	29 647	35 151	33 934	52 042
Udziałowe papiery wartościowe	18 391	20 267	13 939	19 573	15 184	19 986
Dłużne papiery wartościowe	12 685	13 739	15 708	15 578	18 750	32 056
Papiery dłużne długoterminowe	12 619	13 667	15 654	15 521	15 804	25 489
Instrumenty rynku pieniężnego	66	72	54	57	2 946	6 567
Pozostałe inwestycje	52 679	54 742	64 129	73 189	91 716	107 987
Pozostałe udziały kapitałowe	1 483	2 173	3 749	4 068	3 926	4 227
Udzielone kredyty handlowe	16 404	17 349	18 862	23 549	28 570	29 707
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	16 404	17 349	18 862	23 549	28 570	29 707
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	7 370	8 321	7 610	8 420	9 824	10 669
Długoterminowe	4 975	5 918	5 382	6 171	6 919	7 419
Krótkoterminowe	2 395	2 403	2 228	2 249	2 905	3 250
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	11 272	9 833	10 526	14 621	27 377	34 947
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	11 272	9 833	10 526	14 621	27 377	34 947
Pozostałe aktywa zagraniczne	13 169	13 840	20 194	18 979	18 100	23 529
Długoterminowe	1 961	1 859	1 813	1 941	2 202	1 962
Krótkoterminowe	11 208	11 981	18 381	17 038	15 898	21 567
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 981	3 226	3 188	3 552	3 919	4 908
Pochodne instrumenty finansowe	4 659	4 617	6 515	11 793	11 436	12 463
Oficjalne aktywa rezerwowe	102 268	114 512	125 622	146 575	156 454	175 402

Tabela 11. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – pasywa (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pasywa	2 251 991	2 285 620	2 382 313	2 631 289	2 826 649	3 025 553
Inwestycje bezpośrednie	1 045 685	1 110 575	1 175 539	1 350 506	1 471 024	1 614 620
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	678 924	739 750	771 914	900 256	950 694	1 109 186
Instrumenty dłużne	366 761	370 825	403 625	450 250	520 330	505 434
Inwestycje portfelowe	641 054	587 183	560 138	535 441	503 649	575 370
Udziałowe papiery wartościowe	193 098	179 344	161 422	190 209	156 517	188 943
Dłużne papiery wartościowe	447 956	407 839	398 716	345 232	347 132	386 427
Papiery dłużne długoterminowe	447 917	407 798	397 664	345 222	347 090	386 012
Instrumenty rynku pieniężnego	39	41	1 052	10	42	415
Pozostałe inwestycje	552 592	573 366	619 087	695 306	784 713	795 631
Pozostałe udziały kapitałowe	439	942	530	719	657	688
Otrzymane kredyty handlowe	72 702	75 203	77 831	97 734	114 861	99 083
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	72 702	75 203	77 831	97 734	114 861	99 083
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	346 337	356 146	382 912	421 757	478 033	496 142
Długoterminowe	320 451	318 439	352 098	387 721	441 914	458 243
Krótkoterminowe	25 886	37 707	30 814	34 036	36 119	37 899
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	113 606	116 597	126 577	126 185	142 406	153 914
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	113 606	116 597	126 577	126 185	142 406	153 914
Pozostałe pasywa zagraniczne	10 454	15 206	21 520	16 269	14 790	14 367
Długoterminowe	3 708	7 683	15 319	10 735	6 145	3 988
Krótkoterminowe	6 746	7 523	6 201	5 534	8 645	10 379
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 242	2 406	2 589	2 875	3 235	3 751
Alokacja SDR	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731	27 686
Pochodne instrumenty finansowe	12 660	14 496	27 549	50 036	67 263	39 932

Tabela 12. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – pasywa (mln EUR)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pasywa	523 717	536 720	516 235	572 094	602 712	695 849
Inwestycje bezpośrednie	243 183	260 790	254 732	293 626	313 658	371 347
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	157 889	173 711	167 269	195 733	202 711	255 102
Instrumenty dłużne	85 294	87 079	87 463	97 893	110 947	116 245
Inwestycje portfelowe	149 082	137 885	121 379	116 416	107 388	132 330
Udziałowe papiery wartościowe	44 906	42 115	34 980	41 356	33 372	43 455
Dłużne papiery wartościowe	104 176	95 770	86 399	75 060	74 016	88 875
Papiery dłużne długoterminowe	104 167	95 761	86 171	75 058	74 008	88 780
Instrumenty rynku pieniężnego	9	9	228	2	8	95
Pozostałe inwestycje	128 508	134 641	134 154	151 173	167 323	182 987
Pozostałe udziały kapitałowe	102	221	115	156	140	158
Otrzymane kredyty handlowe	16 907	17 660	16 865	21 249	24 492	22 788
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	16 907	17 660	16 865	21 249	24 492	22 788
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	80 543	83 633	82 976	91 698	101 929	114 108
Długoterminowe	74 522	74 778	76 299	84 298	94 228	105 391
Krótkoterminowe	6 021	8 855	6 677	7 400	7 701	8 717
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	26 420	27 380	27 428	27 435	30 364	35 398
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	26 420	27 380	27 428	27 435	30 364	35 398
Pozostałe pasywa zagraniczne	2 431	3 570	4 664	3 538	3 155	3 304
Długoterminowe	862	1 804	3 320	2 335	1 311	917
Krótkoterminowe	1 569	1 766	1 344	1 203	1 844	2 387
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	521	565	561	625	690	863
Alokacja SDR	1 584	1 612	1 545	6 472	6 553	6 368
Pochodne instrumenty finansowe	2 944	3 404	5 970	10 879	14 343	9 185

Tabela 13. Inwestycje bezpośrednie (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inwestycje bezpośrednie	-794 014	-848 784	-888 449	-1 025 407	-1 095 016	-1 209 499
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	251 671	261 791	287 090	325 099	376 008	405 121
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	89 856	82 835	86 295	96 264	116 394	124 892
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	631	855	1 759	2 560	3 302	3 497
Pozostałe sektory	89 225	81 980	84 536	93 704	113 092	121 395
Instrumenty dłużne	161 815	178 956	200 795	228 835	259 614	280 229
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	1	0	8	1	3
Pozostałe sektory	161 815	178 955	200 795	228 827	259 613	280 226
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	1 045 685	1 110 575	1 175 539	1 350 506	1 471 024	1 614 620
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	678 924	739 750	771 914	900 256	950 694	1 109 186
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	89 053	77 658	61 050	95 590	68 205	108 592
Pozostałe sektory	589 871	662 092	710 864	804 666	882 489	1 000 594
Instrumenty dłużne	366 761	370 825	403 625	450 250	520 330	505 434
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	7	80	82	162	137	204
Pozostałe sektory	366 754	370 745	403 543	450 088	520 193	505 230

Tabela 14. Inwestycje bezpośrednie – podział na sektory (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inwestycje bezpośrednie	-794 014	-848 784	-888 449	-1 025 407	-1 095 016	-1 209 499
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	251 671	261 791	287 090	325 099	376 008	405 121
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	631	856	1 759	2 568	3 303	3 500
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	631	855	1 759	2 560	3 302	3 497
Instrumenty dłużne	0	1	0	8	1	3
Pozostałe sektory	251 040	260 935	285 331	322 531	372 705	401 621
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	89 225	81 980	84 536	93 704	113 092	121 395
Instrumenty dłużne	161 815	178 955	200 795	228 827	259 613	280 226
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	1 045 685	1 110 575	1 175 539	1 350 506	1 471 024	1 614 620
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	89 060	77 738	61 132	95 752	68 342	108 796
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	89 053	77 658	61 050	95 590	68 205	108 592
Instrumenty dłużne	7	80	82	162	137	204
Pozostałe sektory	956 625	1 032 837	1 114 407	1 254 754	1 402 682	1 505 824
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	589 871	662 092	710 864	804 666	882 489	1 000 594
Instrumenty dłużne	366 754	370 745	403 543	450 088	520 193	505 230

Tabela 15. Inwestycje portfelowe (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inwestycje portfelowe	-507 429	-442 366	-423 321	-373 764	-344 502	-349 096
Inwestycje portfelowe - aktywa	133 625	144 817	136 817	161 677	159 147	226 274
Udziałowe papiery wartościowe	79 079	86 308	64 324	90 025	71 209	86 900
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	682	1 044	1 346	1 054	936	693
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	78 397	85 264	62 978	88 971	70 273	86 207
Podmioty finansowe	75 601	81 938	52 616	74 597	56 441	69 565
Podmioty niefinansowe	2 796	3 326	10 362	14 374	13 832	16 642
Dłużne papiery wartościowe	54 546	58 509	72 493	71 652	87 938	139 374
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	13 774	15 226	26 669	25 827	42 164	80 196
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	40 772	43 283	45 824	45 825	45 774	59 178
Podmioty finansowe	34 033	36 462	39 005	38 539	35 058	46 344
Podmioty niefinansowe	6 739	6 821	6 819	7 286	10 716	12 834
Długoterminowe papiery dłużne	54 264	58 200	72 242	71 388	74 121	110 826
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	13 774	15 226	26 669	25 765	31 544	58 801
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	40 490	42 974	45 573	45 623	42 577	52 025
Podmioty finansowe	33 780	36 171	38 834	38 425	32 526	39 650
Podmioty niefinansowe	6 710	6 803	6 739	7 198	10 051	12 375
Instrumenty rynku pieniężnego	282	309	251	264	13 817	28 548
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	0	0	62	10 620	21 395
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	282	309	251	202	3 197	7 153
Podmioty finansowe	253	291	171	114	2 532	6 694
Podmioty niefinansowe	29	18	80	88	665	459
Inwestycje portfelowe - pasywa	641 054	587 183	560 138	535 441	503 649	575 370
Udziałowe papiery wartościowe	193 098	179 344	161 422	190 209	156 517	188 943
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	36 985	31 880	18 601	35 152	21 124	39 363
Sektor rządowy	67	67	67	67	67	67
Pozostałe sektory	156 046	147 397	142 754	154 990	135 326	149 513
Podmioty finansowe	79 629	83 100	71 255	75 045	70 444	75 602
Podmioty niefinansowe	76 417	64 297	71 499	79 945	64 882	73 911
Dłużne papiery wartościowe	447 956	407 839	398 716	345 232	347 132	386 427
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	33 826	39 865	47 943	48 092	53 097	74 573
Sektor rządowy	402 996	356 063	337 125	275 327	273 518	289 225
Pozostałe sektory	11 134	11 911	13 648	21 813	20 517	22 629
Podmioty finansowe	3 931	3 731	3 148	6 006	4 886	4 737
Podmioty niefinansowe	7 203	8 180	10 500	15 807	15 631	17 892
Długoterminowe papiery dłużne	447 917	407 798	397 664	345 222	347 090	386 012
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	33 826	39 865	47 820	48 092	53 097	74 573
Sektor rządowy	402 995	356 062	336 198	275 322	273 518	289 225
Pozostałe sektory	11 096	11 871	13 646	21 808	20 475	22 214
Podmioty finansowe	3 931	3 701	3 148	6 002	4 851	4 709
Podmioty niefinansowe	7 165	8 170	10 498	15 806	15 624	17 505
Instrumenty rynku pieniężnego	39	41	1 052	10	42	415
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	0	123	0	0	0
Sektor rządowy	1	1	927	5	0	0
Pozostałe sektory	38	40	2	5	42	415
Podmioty finansowe	0	30	0	4	35	28
Podmioty niefinansowe	38	10	2	1	7	387

Tabela 16. Inwestycje portfelowe – podział na sektory (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inwestycje portfelowe	-507 429	-442 366	-423 321	-373 764	-344 502	-349 096
Inwestycje portfelowe - aktywa	133 625	144 817	136 817	161 677	159 147	226 274
Narodowy Bank Polski	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	14 456	16 270	28 015	26 881	43 100	80 889
Udziałowe papiery wartościowe	14 456	16 270	28 015	26 881	43 100	80 889
Dłużne papiery wartościowe	682	1 044	1 346	1 054	936	693
Długoterminowe papiery dłużne	13 774	15 226	26 669	25 827	42 164	80 196
Instrumenty rynku pieniężnego	13 774	15 226	26 669	25 765	31 544	58 801
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	119 169	128 547	108 802	134 796	116 047	145 385
Udziałowe papiery wartościowe	78 397	85 264	62 978	88 971	70 273	86 207
Dłużne papiery wartościowe	40 772	43 283	45 824	45 825	45 774	59 178
Długoterminowe papiery dłużne	40 490	42 974	45 573	45 623	42 577	52 025
Instrumenty rynku pieniężnego	282	309	251	202	3 197	7 153
Inwestycje portfelowe - pasywa	641 054	587 183	560 138	535 441	503 649	575 370
Narodowy Bank Polski	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	70 811	71 745	66 544	83 244	74 221	113 936
Udziałowe papiery wartościowe	36 985	31 880	18 601	35 152	21 124	39 363
Dłużne papiery wartościowe	33 826	39 865	47 943	48 092	53 097	74 573
Długoterminowe papiery dłużne	33 826	39 865	47 820	48 092	53 097	74 573
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	123	0	0	0
Sektor rządowy	403 063	356 130	337 192	275 394	273 585	289 292
Udziałowe papiery wartościowe	67	67	67	67	67	67
Długoterminowe papiery dłużne	402 996	356 063	337 125	275 327	273 518	289 225
<i>w tym: Obligacje wyemitowane na rynkach zagranicznych</i>	209 995	193 927	193 262	161 266	149 547	158 800
Instrumenty rynku pieniężnego	1	1	927	5	0	0
Pozostałe sektory	167 180	159 308	156 402	176 803	155 843	172 142
Udziałowe papiery wartościowe	156 046	147 397	142 754	154 990	135 326	149 513
Dłużne papiery wartościowe	11 134	11 911	13 648	21 813	20 517	22 629
Długoterminowe papiery dłużne	11 096	11 871	13 646	21 808	20 475	22 214
Instrumenty rynku pieniężnego	38	40	2	5	42	415

Tabela 17. Pozostałe inwestycje – aktywa (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pozostałe inwestycje	-326 082	-340 244	-323 128	-358 683	-354 570	-326 114
Pozostałe inwestycje - aktywa	226 510	233 122	295 959	336 623	430 143	469 517
Pozostałe udziały kapitałowe	6 373	9 254	17 308	18 704	18 416	18 383
NBP	142	143	168	170	174	160
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	47	47	39	81	82	64
Sektor rządowy	3 331	5 966	14 247	14 353	14 759	13 707
Pozostałe sektory	2 853	3 098	2 854	4 100	3 401	4 452
Podmioty finansowe	2 588	2 922	2 660	3 876	3 153	3 602
Podmioty niefinansowe	265	176	194	224	248	850
Udzielone kredyty handlowe	70 537	73 880	87 046	108 310	133 992	129 166
Sektor rządowy	4 903	8 107	13 990	22 168	33 058	30 752
Pozostałe sektory	65 634	65 773	73 056	86 142	100 934	98 414
Podmioty finansowe	1 428	1 526	1 954	1 958	2 652	2 752
Podmioty niefinansowe	64 206	64 247	71 102	84 184	98 282	95 662
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	31 689	35 434	35 124	38 725	46 075	46 386
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	22 343	25 161	24 846	27 463	33 622	34 139
Sektor rządowy	1 912	1 924	1 957	2 079	2 248	2 110
Pozostałe sektory	7 434	8 349	8 321	9 183	10 205	10 137
Podmioty finansowe	5 352	6 231	5 910	6 637	7 240	6 827
Podmioty niefinansowe	2 082	2 118	2 411	2 546	2 965	3 310
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	48 467	41 876	48 575	67 252	128 395	151 945
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	36 521	28 968	26 645	38 306	95 385	123 656
Sektor rządowy	0	0	0	2	0	116
Pozostałe sektory	11 946	12 908	21 930	28 944	33 010	28 173
Podmioty finansowe	1 340	1 587	2 374	2 228	3 479	4 381
Podmioty niefinansowe	10 606	11 321	19 556	26 716	29 531	23 792
Pozostałe aktywa zagraniczne	56 628	58 941	93 193	87 296	84 888	102 300
NBP	2	2	2	13	28	33
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	2 135	3 832	6 142	8 296	14 615	23 519
Sektor rządowy	46 337	44 668	43 567	30 884	19 257	32 175
Pozostałe sektory	8 154	10 439	43 482	48 103	50 988	46 573
Podmioty finansowe	2 419	3 097	36 952	39 614	40 483	36 071
Podmioty niefinansowe	5 735	7 342	6 530	8 489	10 505	10 502
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	12 816	13 737	14 713	16 336	18 377	21 337
Pozostałe sektory	12 816	13 737	14 713	16 336	18 377	21 337
Podmioty finansowe	12 375	13 414	14 454	16 093	17 976	21 073
Podmioty niefinansowe	441	323	259	243	401	264

Tabela 18. Pozostałe inwestycje – pasywa (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pozostałe inwestycje	-326 082	-340 244	-323 128	-358 683	-354 570	-326 114
Pozostałe inwestycje - pasywa	552 592	573 366	619 087	695 306	784 713	795 631
Pozostałe udziały kapitałowe	439	942	530	719	657	688
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	439	942	530	719	657	688
Podmioty finansowe	2	0	-1	0	0	0
Podmioty niefinansowe	437	942	531	719	657	688
Otrzymane kredyty handlowe	72 702	75 203	77 831	97 734	114 861	99 083
Sektor rządowy	44	72	208	241	312	450
Pozostałe sektory	72 658	75 131	77 623	97 493	114 549	98 633
Podmioty finansowe	1 401	1 290	1 381	1 292	1 354	1 269
Podmioty niefinansowe	71 257	73 841	76 242	96 201	113 195	97 364
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	346 337	356 146	382 912	421 757	478 033	496 142
NBP	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	99 949	89 727	96 035	89 887	102 066	114 706
Sektor rządowy	85 219	81 302	102 922	132 777	153 720	162 844
Pozostałe sektory	161 169	185 117	183 955	199 093	222 247	218 592
Podmioty finansowe	49 799	65 952	57 271	63 506	70 132	69 041
Podmioty niefinansowe	111 370	119 165	126 684	135 587	152 115	149 551
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	113 606	116 597	126 577	126 185	142 406	153 914
NBP	42 905	48 200	49 785	42 892	61 651	74 107
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	70 701	68 397	76 792	83 293	80 755	79 807
Sektor rządowy	0	0	0	0	0	0
Pozostałe sektory	0	0	0	0	0	0
Podmioty finansowe	0	0	0	0	0	0
Podmioty niefinansowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	10 454	15 206	21 520	16 269	14 790	14 367
NBP	0	0	2	2	12	644
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	5 687	4 216	4 977	896	2 627	2 925
Sektor rządowy	246	253	6 903	5 389	3 961	4 359
Pozostałe sektory	4 521	10 737	9 638	9 982	8 190	6 439
Podmioty finansowe	1 983	7 184	7 173	5 845	2 890	1 979
Podmioty niefinansowe	2 538	3 553	2 465	4 137	5 300	4 460
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 242	2 406	2 589	2 875	3 235	3 751
Pozostałe sektory	2 242	2 406	2 589	2 875	3 235	3 751
Podmioty finansowe	2 242	2 406	2 589	2 875	3 235	3 751
Podmioty niefinansowe	0	0	0	0	0	0
Alokacja SDR	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731	27 686
NBP	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731	27 686

Tabela 19. Pozostałe inwestycje – aktywa – podział na sektory (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pozostałe inwestycje - aktywa	226 510	233 122	295 959	336 623	430 143	469 517
Narodowy Bank Polski	144	145	170	183	202	193
Pozostałe udziały kapitałowe	142	143	168	170	174	160
Długoterminowe	142	143	168	170	174	160
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	2	2	2	13	28	33
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	2	2	2	13	28	33
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	61 046	58 008	57 672	74 146	143 704	181 378
Pozostałe udziały kapitałowe	47	47	39	81	82	64
Długoterminowe	47	47	39	81	82	64
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	22 343	25 161	24 846	27 463	33 622	34 139
Długoterminowe	15 184	18 718	19 031	22 142	25 506	25 357
Krótkoterminowe	7 159	6 443	5 815	5 321	8 116	8 782
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	36 521	28 968	26 645	38 306	95 385	123 656
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	36 521	28 968	26 645	38 306	95 385	123 656
Pozostałe aktywa zagraniczne	2 135	3 832	6 142	8 296	14 615	23 519
Długoterminowe	475	750	810	383	502	502
Krótkoterminowe	1 660	3 082	5 332	7 913	14 113	23 017
Sektor rządowy	56 483	60 665	73 761	69 486	69 322	78 860
Pozostałe udziały kapitałowe	3 331	5 966	14 247	14 353	14 759	13 707
Długoterminowe	3 331	5 966	14 247	14 353	14 759	13 707
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Udzielone kredyty handlowe	4 903	8 107	13 990	22 168	33 058	30 752
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	4 903	8 107	13 990	22 168	33 058	30 752
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	1 912	1 924	1 957	2 079	2 248	2 110
Długoterminowe	1 912	1 924	1 957	2 079	2 248	2 110
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	2	0	116
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	2	0	116
Pozostałe aktywa zagraniczne	46 337	44 668	43 567	30 884	19 257	32 175
Długoterminowe	6 432	4 884	4 942	5 431	5 990	5 460
Krótkoterminowe	39 905	39 784	38 625	25 453	13 267	26 715
Pozostałe sektory	108 837	114 304	164 356	192 808	216 915	209 086
Pozostałe udziały kapitałowe	2 853	3 098	2 854	4 100	3 401	4 452
Długoterminowe	2 853	3 098	2 854	4 100	3 401	4 452
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Udzielone kredyty handlowe	65 634	65 773	73 056	86 142	100 934	98 414
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	65 634	65 773	73 056	86 142	100 934	98 414
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	7 434	8 349	8 321	9 183	10 205	10 137
Długoterminowe	4 294	4 560	3 851	4 162	4 699	4 791
Krótkoterminowe	3 140	3 789	4 470	5 021	5 506	5 346
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	11 946	12 908	21 930	28 944	33 010	28 173
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	11 946	12 908	21 930	28 944	33 010	28 173
Pozostałe aktywa zagraniczne	8 154	10 439	43 482	48 103	50 988	46 573
Długoterminowe	1 525	2 285	2 613	3 115	3 834	2 569
Krótkoterminowe	6 629	8 154	40 869	44 988	47 154	44 004
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	12 816	13 737	14 713	16 336	18 377	21 337
Długoterminowe	12 816	13 737	14 713	16 336	18 377	21 337
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0

Tabela 20. Pozostałe inwestycje – pasywa – podział na sektory (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pozostałe inwestycje - pasywa	552 592	573 366	619 087	695 306	784 713	795 631
Narodowy Bank Polski	49 717	55 066	56 915	72 661	92 394	102 437
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	42 905	48 200	49 785	42 892	61 651	74 107
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	42 905	48 200	49 785	42 892	61 651	74 107
Pozostałe pasywa zagraniczne	0	0	2	2	12	644
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	2	2	12	644
Alokacja SDR	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731	27 686
Długoterminowe	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731	27 686
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)	176 337	162 340	177 804	174 076	185 448	197 438
Pozostałe udziały kapitałowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	99 949	89 727	96 035	89 887	102 066	114 706
Długoterminowe	92 456	80 423	87 204	82 836	94 997	102 793
Krótkoterminowe	7 493	9 304	8 831	7 051	7 069	11 913
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	70 701	68 397	76 792	83 293	80 755	79 807
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	70 701	68 397	76 792	83 293	80 755	79 807
Pozostałe pasywa zagraniczne	5 687	4 216	4 977	896	2 627	2 925
Długoterminowe	1 492	889	1 720	180	253	231
Krótkoterminowe	4 195	3 327	3 257	716	2 374	2 694
Sektor rządowy	85 509	81 627	110 033	138 407	157 993	167 653
Otrzymane kredyty handlowe	44	72	208	241	312	450
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	44	72	208	241	312	450
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	85 219	81 302	102 922	132 777	153 720	162 844
Długoterminowe	85 219	81 302	102 922	132 777	153 720	162 844
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	246	253	6 903	5 389	3 961	4 359
Długoterminowe	246	253	6 903	5 389	3 961	2 292
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	2 067
Pozostałe sektory	241 029	274 333	274 335	310 162	348 878	328 103
Pozostałe udziały kapitałowe	439	942	530	719	657	688
Długoterminowe	439	942	530	719	657	688
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Otrzymane kredyty handlowe	72 658	75 131	77 623	97 493	114 549	98 633
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	72 658	75 131	77 623	97 493	114 549	98 633
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	161 169	185 117	183 955	199 093	222 247	218 592
Długoterminowe	142 776	156 714	161 972	172 108	193 197	192 606
Krótkoterminowe	18 393	28 403	21 983	26 985	29 050	25 986
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe	0	0	0	0	0	0
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	4 521	10 737	9 638	9 982	8 190	6 439
Długoterminowe	1 970	6 541	6 696	5 166	1 931	1 465
Krótkoterminowe	2 551	4 196	2 942	4 816	6 259	4 974
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 242	2 406	2 589	2 875	3 235	3 751
Długoterminowe	2 242	2 406	2 589	2 875	3 235	3 751
Krótkoterminowe	0	0	0	0	0	0

Tabela 21. Sektor rządowy i samorządowy (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Sektor rządowy						
Aktywa	59 406	62 484	76 159	73 501	70 518	88 560
Inwestycje bezpośrednie	583	590	591	778	1 187	1 259
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	583	590	591	778	1 187	1 259
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	56 483	60 665	73 761	69 486	69 322	78 860
Pozostałe udziały kapitałowe	3 331	5 966	14 247	14 353	14 759	13 707
Udzielone kredyty handlowe	4 903	8 107	13 990	22 168	33 058	30 752
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	1 912	1 924	1 957	2 079	2 248	2 110
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	2	0	116
Pozostałe aktywa zagraniczne	46 337	44 668	43 567	30 884	19 257	32 175
Pochodne instrumenty finansowe	2 340	1 229	1 807	3 237	9	8 441
Pasywa	488 572	437 757	447 225	413 801	431 578	456 969
Inwestycje portfelowe	403 063	356 130	337 192	275 394	273 585	289 292
Udziałowe papiery wartościowe	67	67	67	67	67	67
Dłużne papiery wartościowe	402 996	356 063	337 125	275 327	273 518	289 225
Długoterminowe papiery dłużne	402 995	356 062	336 198	275 322	273 518	289 225
Obligacje na rynku krajowym	193 000	162 135	142 936	114 056	123 971	130 425
Obligacje na rynkach zagranicznych	209 995	193 927	193 262	161 266	149 547	158 800
Instrumenty rynku pieniężnego	1	1	927	5	0	0
Pozostałe inwestycje	85 509	81 627	110 033	138 407	157 993	167 653
Otrzymane kredyty handlowe	44	72	208	241	312	450
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	85 219	81 302	102 922	132 777	153 720	162 844
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0
Pozostałe pasywa zagraniczne	246	253	6 903	5 389	3 961	4 359
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	24
Netto	-429 166	-375 273	-371 066	-340 300	-361 060	-368 409
Inwestycje bezpośrednie	583	590	591	778	1 187	1 259
Inwestycje portfelowe	-403 063	-356 130	-337 192	-275 394	-273 585	-289 292
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	-402 996	-356 063	-337 125	-275 327	-273 518	-289 225
Długoterminowe papiery dłużne	-402 995	-356 062	-336 198	-275 322	-273 518	-289 225
Instrumenty rynku pieniężnego	-1	-1	-927	-5	0	0
Pozostałe inwestycje	-29 026	-20 962	-36 272	-68 921	-88 671	-88 793
Pozostałe udziały kapitałowe	3 331	5 966	14 247	14 353	14 759	13 707
Kredyty handlowe	4 859	8 035	13 782	21 927	32 746	30 302
Pozostałe kredyty i pożyczki	-83 307	-79 378	-100 965	-130 698	-151 472	-160 734
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty/depozyty	0	0	0	2	0	116
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	46 091	44 415	36 664	25 495	15 296	27 816
Pochodne instrumenty finansowe	2 340	1 229	1 807	3 237	9	8 417

Tabela 22. Monetarne instytucje finansowe (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Monetarne Instytucje Finansowe (z wyłączeniem NBP)						
Aktywa	85 316	86 132	105 731	126 503	224 059	296 782
Inwestycje bezpośrednie	631	856	1 759	2 568	3 303	3 500
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	631	855	1 759	2 560	3 302	3 497
Instrumenty dłużne	0	1	0	8	1	3
Inwestycje portfelowe	14 456	16 270	28 015	26 881	43 100	80 889
Udziałowe papiery wartościowe	682	1 044	1 346	1 054	936	693
Dłużne papiery wartościowe	13 774	15 226	26 669	25 827	42 164	80 196
Długoterminowe papiery dłużne	13 774	15 226	26 669	25 765	31 544	58 801
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	62	10 620	21 395
Pozostałe inwestycje	61 046	58 008	57 672	74 146	143 704	181 378
Pozostałe udziały kapitałowe	47	47	39	81	82	64
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	22 343	25 161	24 846	27 463	33 622	34 139
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	36 521	28 968	26 645	38 306	95 385	123 656
Pozostałe aktywa zagraniczne	2 135	3 832	6 142	8 296	14 615	23 519
Pochodne instrumenty finansowe	9 183	10 998	18 285	22 908	33 952	31 015
Pasywa	346 734	323 401	327 990	383 688	372 882	450 491
Inwestycje bezpośrednie	89 060	77 738	61 132	95 752	68 342	108 796
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	89 053	77 658	61 050	95 590	68 205	108 592
Instrumenty dłużne	7	80	82	162	137	204
Inwestycje portfelowe	70 811	71 745	66 544	83 244	74 221	113 936
Udziałowe papiery wartościowe	36 985	31 880	18 601	35 152	21 124	39 363
Dłużne papiery wartościowe	33 826	39 865	47 943	48 092	53 097	74 573
Długoterminowe papiery dłużne	33 826	39 865	47 820	48 092	53 097	74 573
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	123	0	0	0
Pozostałe inwestycje	176 337	162 340	177 804	174 076	185 448	197 438
Pozostałe udziały kapitałowe	0	0	0	0	0	0
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	99 949	89 727	96 035	89 887	102 066	114 706
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	70 701	68 397	76 792	83 293	80 755	79 807
Pozostałe pasywa zagraniczne	5 687	4 216	4 977	896	2 627	2 925
Pochodne instrumenty finansowe	10 526	11 578	22 510	30 616	44 871	30 321
Netto	-261 418	-237 269	-222 259	-257 185	-148 823	-153 709
Inwestycje bezpośrednie	-88 429	-76 882	-59 373	-93 184	-65 039	-105 296
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-88 422	-76 803	-59 291	-93 030	-64 903	-105 095
Instrumenty dłużne	-7	-79	-82	-154	-136	-201
Inwestycje portfelowe	-56 355	-55 475	-38 529	-56 363	-31 121	-33 047
Udziałowe papiery wartościowe	-36 303	-30 836	-17 255	-34 098	-20 188	-38 670
Dłużne papiery wartościowe	-20 052	-24 639	-21 274	-22 265	-10 933	5 623
Długoterminowe papiery dłużne	-20 052	-24 639	-21 151	-22 327	-21 553	-15 772
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	-123	62	10 620	21 395
Pozostałe inwestycje	-115 291	-104 332	-120 132	-99 930	-41 744	-16 060
Pozostałe udziały kapitałowe	47	47	39	81	82	64
Pozostałe kredyty i pożyczki	-77 606	-64 566	-71 189	-62 424	-68 444	-80 567
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty/depozyty	-34 180	-39 429	-50 147	-44 987	14 630	43 849
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	-3 552	-384	1 165	7 400	11 988	20 594
Pochodne instrumenty finansowe	-1 343	-580	-4 225	-7 708	-10 919	694

Tabela 23. Pozostałe sektory (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pozostałe sektory						
Aktywa	486 971	510 628	567 869	677 448	724 153	769 570
Inwestycje bezpośrednie	250 457	260 345	284 740	321 753	371 518	400 362
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	88 642	81 390	83 945	92 926	111 905	120 136
Instrumenty dłużne	161 815	178 955	200 795	228 827	259 613	280 226
Inwestycje portfelowe	119 169	128 547	108 802	134 796	116 047	145 385
Udziałowe papiery wartościowe	78 397	85 264	62 978	88 971	70 273	86 207
Dłużne papiery wartościowe	40 772	43 283	45 824	45 825	45 774	59 178
Długoterminowe papiery dłużne	40 490	42 974	45 573	45 623	42 577	52 025
Instrumenty rynku pieniężnego	282	309	251	202	3 197	7 153
Pozostałe inwestycje	108 837	114 304	164 356	192 808	216 915	209 086
Pozostałe udziały kapitałowe	2 853	3 098	2 854	4 100	3 401	4 452
Udzielone kredyty handlowe	65 634	65 773	73 056	86 142	100 934	98 414
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	7 434	8 349	8 321	9 183	10 205	10 137
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	11 946	12 908	21 930	28 944	33 010	28 173
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	12 816	13 737	14 713	16 336	18 377	21 337
Pozostałe aktywa zagraniczne	8 154	10 439	43 482	48 103	50 988	46 573
Pochodne instrumenty finansowe	8 508	7 432	9 971	28 091	19 673	14 737
Pasywa	1 366 968	1 469 396	1 550 183	1 761 139	1 929 795	2 015 656
Inwestycje bezpośrednie	956 625	1 032 837	1 114 407	1 254 754	1 402 682	1 505 824
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	589 871	662 092	710 864	804 666	882 489	1 000 594
Instrumenty dłużne	366 754	370 745	403 543	450 088	520 193	505 230
Inwestycje portfelowe	167 180	159 308	156 402	176 803	155 843	172 142
Udziałowe papiery wartościowe	156 046	147 397	142 754	154 990	135 326	149 513
Dłużne papiery wartościowe	11 134	11 911	13 648	21 813	20 517	22 629
Długoterminowe papiery dłużne	11 096	11 871	13 646	21 808	20 475	22 214
Instrumenty rynku pieniężnego	38	40	2	5	42	415
Pozostałe inwestycje	241 029	274 333	274 335	310 162	348 878	328 103
Pozostałe udziały kapitałowe	439	942	530	719	657	688
Otrzymane kredyty handlowe	72 658	75 131	77 623	97 493	114 549	98 633
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	161 169	185 117	183 955	199 093	222 247	218 592
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	2 242	2 406	2 589	2 875	3 235	3 751
Pozostałe pasywa zagraniczne	4 521	10 737	9 638	9 982	8 190	6 439
Pochodne instrumenty finansowe	2 134	2 918	5 039	19 420	22 392	9 587
Netto	-879 997	-958 768	-982 314	-1 083 691	-1 205 642	-1 246 086
Inwestycje bezpośrednie	-706 168	-772 492	-829 667	-933 001	-1 031 164	-1 105 462
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	-501 229	-580 702	-626 919	-711 740	-770 584	-880 458
Instrumenty dłużne	-204 939	-191 790	-202 748	-221 261	-260 580	-225 004
Inwestycje portfelowe	-48 011	-30 761	-47 600	-42 007	-39 796	-26 757
Udziałowe papiery wartościowe	-77 649	-62 133	-79 776	-66 019	-65 053	-63 306
Dłużne papiery wartościowe	29 638	31 372	32 176	24 012	25 257	36 549
Długoterminowe papiery dłużne	29 394	31 103	31 927	23 815	22 102	29 811
Instrumenty rynku pieniężnego	244	269	249	197	3 155	6 738
Pozostałe inwestycje	-132 192	-160 029	-109 979	-117 354	-131 963	-119 017
Pozostałe udziały kapitałowe	2 414	2 156	2 324	3 381	2 744	3 764
Kredyty handlowe	-7 024	-9 358	-4 567	-11 351	-13 615	-219
Pozostałe kredyty i pożyczki	-153 735	-176 768	-175 634	-189 910	-212 042	-208 455
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty/depozyty	11 946	12 908	21 930	28 944	33 010	28 173
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	10 574	11 331	12 124	13 461	15 142	17 586
Pozostałe aktywa/pasywa zagraniczne	3 633	-298	33 844	38 121	42 798	40 134
Pochodne instrumenty finansowe	6 374	4 514	4 932	8 671	-2 719	5 150

Tabela 24. Narodowy Bank Polski (mln zł)

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Narodowy Bank Polski						
Aktywa	439 896	487 788	579 890	674 346	733 958	762 843
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	144	145	170	183	202	193
Pozostałe udziały kapitałowe	142	143	168	170	174	160
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	0	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa zagraniczne	2	2	2	13	28	33
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	0
Oficjalne aktywa rezerwowe	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756	762 650
Złoto monetarne	19 928	42 519	52 253	54 844	58 650	93 591
SDR	1 553	1 541	1 601	24 057	24 894	22 444
Pozycja rezerwowa w MFW	3 223	3 686	5 239	5 911	6 336	5 821
Należności w walutach wymiennalnych	415 048	439 897	520 627	589 351	643 876	640 794
Rachunki bieżące i depozyty	85 857	84 936	103 062	82 560	127 787	133 594
Dłużne papiery wartościowe	329 191	354 961	417 565	506 791	516 089	507 200
Pozostałe należności	0	0	0	0	0	0
Pasywa	49 717	55 066	56 915	72 661	92 394	102 437
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	49 717	55 066	56 915	72 661	92 394	102 437
Pozostałe kredyty i pożyczki otrzymane	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i depozyty	42 905	48 200	49 785	42 892	61 651	74 107
Pozostałe pasywa zagraniczne	0	0	2	2	12	644
Alokacja SDR	6 812	6 866	7 128	29 767	30 731	27 686
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	0
Netto	390 179	432 722	522 975	601 685	641 564	660 406
Inwestycje portfelowe	0	0	0	0	0	0
Udziałowe papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0	0	0
Długoterminowe papiery dłużne	0	0	0	0	0	0
Instrumenty rynku pieniężnego	0	0	0	0	0	0
Pozostałe inwestycje	-49 573	-54 921	-56 745	-72 478	-92 192	-102 244
Pozostałe udziały kapitałowe	142	143	168	170	174	160
Pozostałe kredyty i pożyczki udzielone	0	0	0	0	0	0
Gotówka, rachunki bieżące i lokaty	-42 905	-48 200	-49 785	-42 892	-61 651	-74 107
Pozostałe aktywa i pasywa zagraniczne	2	2	0	11	16	-611
Alokacja SDR	-6 812	-6 866	-7 128	-29 767	-30 731	-27 686
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	0	0	0
Oficjalne aktywa rezerwowe	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756	762 650

Tabela 25. Wybrane wskaźniki

	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1. <u>Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - netto</u> Produkt krajowy brutto	%	-55,6	-49,7	-45,0	-41,0	-34,9	-32,5
2. <u>Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - aktywa</u> Produkt krajowy brutto	%	50,5	50,0	56,9	59,0	57,0	56,2
3. <u>Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - pasywa</u> Produkt krajowy brutto	%	106,1	99,7	101,9	100,0	91,9	88,7
4. <u>Zadłużenie zagraniczne</u> Produkt krajowy brutto	%	64,4	58,9	60,8	56,6	53,7	49,5
5. <u>Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe</u> Zadłużenie zagraniczne ogółem	%	23,2	25,8	26,2	28,2	30,4	29,0
6. <u>Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe</u> Produkt krajowy brutto	%	15,0	15,2	16,0	16,0	16,3	14,3
7. <u>Zadłużenie zagraniczne krótkoterminowe</u> Oficjalne aktywa rezerwowe	%	72,2	71,6	64,3	62,3	68,5	64,1
8. <u>Zadłużenie zagraniczne netto</u> Produkt krajowy brutto	%	24,1	19,4	14,6	9,6	7,1	4,5
9. <u>Zadłużenie zagraniczne ogółem</u> Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - pasywa	%	60,7	59,1	59,6	56,6	58,4	55,8
A Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - netto	mln zł	-1 180 402	-1 138 588	-1 052 664	-1 079 491	-1 073 961	-1 107 798
B Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - aktywa	mln zł	1 071 589	1 147 032	1 329 649	1 551 798	1 752 688	1 917 755
C Międzynarodowa Pozycja Inwestycyjna - pasywa	mln zł	2 251 991	2 285 620	2 382 313	2 631 289	2 826 649	3 025 553
D Zadłużenia zagraniczne ogółem	mln zł	1 366 870	1 351 088	1 420 898	1 490 069	1 651 518	1 686 804
E Zadłużenia zagraniczne długoterminowe	mln zł	1 049 365	1 002 089	1 048 012	1 070 306	1 148 932	1 198 140
F Zadłużenia zagraniczne krótkoterminowe	mln zł	317 505	348 999	372 886	419 763	502 305	488 519
G Produkt krajowy brutto	mln zł	2 121 555	2 293 199	2 337 672	2 631 302	3 074 798	3 410 137
H Oficjalne aktywa rezerwowe	mln zł	439 752	487 643	579 720	674 163	733 756	762 650
J Zadłużenie zagraniczne netto	mln zł	510 548	444 631	341 492	252 344	217 133	154 892
K Kurs średni EUR w okresie	zł	4,2623	4,2980	4,4448	4,5674	4,6869	4,5430
L Kurs EUR na koniec okresu	zł	4,3000	4,2585	4,6148	4,5994	4,6899	4,3480

7. Słownik pojęć stosowany w opracowaniu

Aktywa zagraniczne (polskie inwestycje za granicą) – należności finansowe podmiotów krajowych (rezydentów) od podmiotów zagranicznych (nierezydentów) obejmujące zarówno instrumenty dłużne, jak i nie-dłużne. Do instrumentów dłużnych zalicza się: gotówkę zagraniczną, lokaty w bankach za granicą, kredyty udzielone nierezydentom, dłużne papiery wartościowe, kredyty handlowe udzielone nierezydentom, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz pozostałe należności od podmiotów zagranicznych. Instrumenty niedłużne obejmują: akcje i inne formy udziałów kapitałowych, pozostałe udziały kapitałowe oraz pochodne instrumenty finansowe. Aktywa zagraniczne przedstawiane są w podziale na rodzaje inwestycji: tj. inwestycje bezpośrednie, inwestycje portfelowe, pozostałe inwestycje, instrumenty pochodne oraz aktywa rezerwowe.

Bilans płatniczy – statystyczne zestawienie obrotów z zagranicą, które dla określonego okresu, w usystematyzowany sposób prezentuje transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami a nierezydentami). Bilans płatniczy jest prezentowany z uwzględnieniem rachunku bieżącego, rachunku kapitałowego i finansowego oraz salda błędów i opuszczeń. Obowiązujące międzynarodowe standardy metodologiczne statystyki bilansu płatniczego zostały określone w *Balance of Payments and International Investment Position Manual 6th edition*, przygotowanym przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy.

Dłużne papiery wartościowe – papiery wartościowe przynoszące ich posiadaczowi z góry określony dochód. Dłużny papier wartościowy stanowi dowód wiarygodności, stwierdzający prawo jego posiadacza do otrzymania od wystawcy w określonym terminie i trybie zwrotu pożyczki (wykupu papieru) oraz określonego dochodu w postaci odsetek, płatnych w regularnych okresach, lub premii. Do dłużnych papierów wartościowych zalicza się:

1. długoterminowe papiery dłużne (o pierwotnym terminie wykupu powyżej 1 roku) emitowane przez rządy i samorządy terytorialne, banki i przedsiębiorstwa, w tym:
 - a) obligacje zwykłe ze stałym lub zmiennym kuponem;
 - b) obligacje zerokuponowe;
 - c) obligacje zerokuponowe powstałe w wyniku zamiany obligacji zwykłych na serię obligacji zerokuponowych o terminach zapadalności odpowiadających terminom wypłat odsetek (tzw. *strips*);
 - d) obligacje przychodowe;
 - e) obligacje zamienne na akcje, obligacje z opcją wcześniejszego wykupu i inne typy obligacji z wbudowanymi instrumentami pochodnymi (tzn. takimi, które nie mogą być przedmiotem samodzielnego obrotu);
 - f) obligacje bez określonego terminu zapadalności (ang. *perpetual bonds*);
 - g) listy zastawne;
 - h) weksle długoterminowe;

2. instrumenty rynku pieniężnego (instrumenty dłużne rynku pieniężnego o pierwotnym terminie wykupu do 1 roku włącznie) emitowane przez rząd i samorzady terytorialne, banki i przedsiębiorstwa, np.:
 - a) bankowe papiery wartościowe (certyfikaty depozytowe);
 - b) bony pieniężne;
 - c) bony skarbowe (ang. *treasury bills*);
 - d) obligacje do 1 roku włącznie i inne krótkoterminowe papiery dłużne emitowane przez przedsiębiorstwa (ang. *commercial paper*);
 - e) obligacje do 1 roku włącznie i inne krótkoterminowe papiery dłużne emitowane w ramach programów emisji papierów dłużnych, również w przypadku, gdy okres trwania takiego programu wynosi więcej niż 1 rok;
 - f) weksle krótkoterminowe;
3. akcje uprzywilejowane niedające ich posiadaczom prawa do udziału w podziale masy upadłościowej spółki.

Dywidendy – część zysków spółki po opodatkowaniu, wypłacana akcjonariuszom. Wypłata może nastąpić w gotówce, w postaci akcji lub jako połączenie obu form.

Grupę podmiotów powiązanych kapitałowo tworzy podmiot dominujący wraz z podmiotami, w których jest on inwestorem bezpośrednim. Podmioty te są połączone relacją inwestycji bezpośrednich.

Inne podmioty w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo to co najmniej dwa podmioty, które znajdują się w tej samej grupie podmiotów powiązanych kapitałowo, a nie są względem siebie podmiotami bezpośredniego inwestowania ani inwestorami bezpośrednimi (udział głosów w organach stanowiących tych podmiotów zarówno bezpośredni, jak i pośredni, o ile występuje, jest niższy niż 10%).

Instrumenty dłużne są to instrumenty finansowe, które stwierdzają istnienie wierzytelności dłużnika wobec podmiotu, który udostępnił mu środki finansowe. W związku z udostępnieniem środków finansowych dłużnik zobowiązuje się w określonym czasie zwrócić całą kwotę oraz zapłacić odsetki z tytułu wykorzystywania pożyczonego kapitału. Instrumenty dłużne zazwyczaj cechuje wysoka płynność i niewielkie ryzyko inwestycyjne. Do instrumentów dłużnych zalicza się: kredyty handlowe, pozostałe kredyty i pożyczki, rachunki bieżące i depozyty, dłużne papiery wartościowe, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, alokację SDR (po stronie pasywów) oraz pozostałe aktywa i pasywa.

Instrumenty rynku pieniężnego (krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe) – dłużne papiery wartościowe z pierwotnym terminem wykupu do 1 roku włącznie.

Inwestor bezpośredni – podmiot, który bezpośrednio lub pośrednio, sam lub razem z innym lub innymi kontrolowanymi przez siebie podmiotami posiada co najmniej 10% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Inwestycje bezpośrednie – transakcje dokonywane przez podmioty będące rezydentami w jednym kraju (inwestorzy bezpośredni) w podmioty (podmioty bezpośredniego inwestowania) będące rezydentami w innym kraju w celu nawiązania długoterminowej relacji i zapewnienia trwałego wpływu inwestora bezpośredniego na podmiot, w który inwestuje. Ten trwały wpływ może mieć miejsce w sytuacji, gdy inwestor bezpośredni posiada bezpośrednio lub pośrednio przynajmniej 10% głosów w organie stanowiącym podmiotu bezpośredniego inwestowania. Do inwestycji bezpośrednich poza inwestycjami w akcje czy inne formy udziałów kapitałowych zalicza się także instrumenty dłużne będące wynikiem transakcji pomiędzy spółkami z grupy podmiotów powiązanych kapitałowo oraz należności z tytułu posiadanych przez nierezydentów nieruchomości za granicą i zobowiązania z tytułu posiadanych przez nierezydentów nieruchomości w kraju. Do inwestycji bezpośrednich nie wlicza się instrumentów dłużnych będących wynikiem transakcji pomiędzy podmiotami z sektora przedsiębiorstw pośrednictwa finansowego.

Inwestycje portfelowe – inwestycje w papiery wartościowe, które nie są zaliczane do inwestycji bezpośrednich ani do aktywów rezerwowych. Inwestycje portfelowe obejmują udziałowe i dłużne papiery wartościowe.

Kapitał w tranzycie – kapitał transferowany z zagranicy do podmiotu specjalnego przeznaczenia zarejestrowanego w kraju i dalej transferowany przez ten podmiot za granicę w celu optymalizacji inwestycji dokonywanych w innym kraju. Jeśli pomiędzy spółkami występują powiązania kapitałowe spełniające wymogi inwestycji bezpośrednich, zaliczany jest on do tych inwestycji. W bilansie płatniczym oraz w międzynarodowej pozycji inwestycyjnej rejestrowany jest on w tej samej wysokości jako wzrost aktywów inwestycji bezpośrednich i jako wzrost pasywów inwestycji bezpośrednich.

Kredyty handlowe – stany należności i zobowiązań z tytułu udzielonych i otrzymanych zaliczek oraz odroczonej płatności w imporcie i eksporcie towarów oraz usług.

Kredyty i pożyczki od podmiotów powiązanych kapitałowo (tzw. *intercompany loans*) – są to kredyty i pożyczki pomiędzy podmiotami z grupy podmiotów powiązanych kapitałowo. Po stronie pasywów obejmują stany kredytów i pożyczek zaciągniętych przez rezydentów u nierezydentów. Po stronie aktywów obejmują kredyty i pożyczki udzielone przez rezydentów nierezydentom.

Międzynarodowa pozycja inwestycyjna – zestawienie statystyczne stanów zagranicznych aktywów i pasywów finansowych na koniec danego okresu sprawozdawczego. Saldo międzynarodowej pozycji inwestycyjnej informuje o tym, czy dany kraj jest wierzycielem, czy dłużnikiem netto. Aktywa i pasywa zagraniczne prezentuje się z uwzględnieniem podziału na rodzaje instrumentów finansowych oraz sektory gospodarki narodowej.

Monetarne instytucje finansowe (MIF) – instytucje finansowe, których działalność polega na przyjmowaniu depozytów lub bliskich substytutów depozytów od podmiotów innych niż monetarne instytucje finansowe oraz udzielaniu kredytów i (lub) inwestowaniu w papiery wartościowe na własny rachunek. W Polsce do MIF zalicza się banki.

Nierezydent (inwestor zagraniczny) – osoba fizyczna lub prawna mająca centrum zainteresowania ekonomicznego poza danym obszarem gospodarczym.

Obligacje (długoterminowe dłużne papiery wartościowe) – dłużne papiery wartościowe z pierwotnym terminem wykupu dłuższym niż 1 rok.

Oficjalne aktywa rezerwowe – to łatwo rozporządzalne, płynne aktywa zagraniczne w walutach obcych, posiadane i w pełni kontrolowane przez władzę monetarną (Narodowy Bank Polski). Aktywa rezerwowe obejmują:

- złoto monetarne,
- SDR (specjalne prawa ciągnięcia),
- pozycję rezerwową w Międzynarodowym Funduszu Walutowym,
- inne aktywa rezerwowe w walutach obcych (gotówka, depozyty łącznie z pożyczkami pod zastaw papierów wartościowych, tzw. *reverse repo*, oraz papiery wartościowe).

Pasywa zagraniczne (zagraniczne inwestycje w Polsce) – zobowiązania finansowe podmiotów krajowych (rezydentów) w stosunku do podmiotów zagranicznych (nierezydentów) obejmujące instrumenty dłużne i niedłużne. Do instrumentów dłużnych zalicza się: depozyty banków zagranicznych w polskich bankach, kredyty otrzymane od nierezydentów, dłużne papiery wartościowe podmiotów krajowych będące w posiadaniu nierezydentów, kredyty handlowe otrzymane od nierezydentów, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, alokację SDR oraz pozostałe zobowiązania w stosunku do podmiotów zagranicznych. Instrumenty niedłużne obejmują: akcje i inne formy udziałów kapitałowych, pozostałe udziały kapitałowe oraz pochodne instrumenty finansowe. Pasywa zagraniczne przedstawiane są w podziale na rodzaje inwestycji, tj. inwestycje bezpośrednie, inwestycje portfelowe, pochodne oraz pozostałe inwestycje.

Pochodne instrumenty finansowe – instrumenty finansowe pochodne wobec innych, prostszych instrumentów, takich jak akcje, obligacje, związane z jakimś towarem, indeksem czy rodzajem aktywów finansowych; dzięki nim możliwy jest obrót ryzykiem niezależnie od instrumentu bazowego. Przykładami instrumentów pochodnych są: swapy, opcje, *futures*, warranty.

Podmiot bezpośredniego inwestowania – podmiot, w którego organie stanowiącym inwestor bezpośredni, pośrednio lub pośrednio, sam lub razem z innymi kontrolowanymi przez siebie podmiotami posiada co najmniej 10% głosów. Podmiotem bezpośredniego inwestowania jest także podmiot kontrolowany przez inny podmiot bezpośredniego inwestowania. Przez sprawowanie kontroli należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 50% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Podmiot dominujący w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo – podmiot, który wywiera wpływ na inne podmioty, w szczególności taki, który sprawuje nad nimi kontrolę. Przez „sprawowanie kontroli” należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio i/lub pośrednio więcej niż 50% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu. Pod pojęciem „wywieranie wpływu” należy rozumieć dysponowanie bezpośrednio i pośrednio co najmniej 10% głosów w organie stanowiącym innego podmiotu.

Podmioty niepowiązane są to podmioty, które nie przynależą do grupy podmiotów powiązanych kapitałowo.

Podmioty specjalnego przeznaczenia są to podmioty tworzone w celu prowadzenia działalności finansowej na rzecz pozostałych podmiotów z grupy podmiotów powiązanych kapitałowo. Często nie zatrudniają one pracowników ani nie prowadzą żadnej działalności operacyjnej na terenie kraju, w którym się znajdują. Najczęściej wykonywane funkcje przez te podmioty to działalność holdingowa oraz pozyskiwanie kapitału w imieniu i na rzecz innych podmiotów z grupy kapitałowej. W przypadku tej pierwszej funkcji podmiot specjalnego przeznaczenia jest właścicielem innych podmiotów w grupie i transakcje z jego udziałem dotyczą przede wszystkim udziałów w podmiotach zależnych. Druga z wymienionych funkcji wiąże się z pozyskiwaniem kapitału z emisji papierów wartościowych oraz pozyskiwaniem kapitału z innych źródeł, a następnie przekazywaniem pozyskanych w ten sposób środków innym podmiotom z grupy. Składnikami bilansu takich podmiotów są prawie wyłącznie zagraniczne aktywa i pasywa.

Pozostałe inwestycje – obejmują stany pozostałych aktywów i pasywów finansowych, które nie są ujęte w inwestycjach bezpośrednich, inwestycjach portfelowych lub oficjalnych aktywach rezerwowych. Pozostałe inwestycje zawierają: pozostałe udziały kapitałowe, kredyty handlowe, kredyty i pożyczki, rachunki bieżące i depozyty, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, alokację SDR (tylko po stronie pasywów) oraz pozostałe aktywa i pasywa zagraniczne.

Pozostałe kredyty i pożyczki – kategoria ta obejmuje należności oraz zobowiązania z tytułu wykorzystanych i niespłaconych kredytów i pożyczek zagranicznych z wyłączeniem kredytów handlowych oraz kredytów od podmiotów powiązanych kapitałowo (z wyłączeniem sektora bankowego).

Reinwestycje zysków – jest to przypadająca na inwestora bezpośredniego ta część zysku, która pozostaje, po wypłaceniu dywidendy, w podmiocie bezpośredniego inwestowania i jest przeznaczona na jego rozwój. Zgodnie z metodyką OECD i MFW reinwestycje zysków wyliczane są na bazie netto, tj. po odjęciu strat.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe są tworzone głównie przez instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne w celu zabezpieczenia środków na wypłaty świadczeń posiadaczom polis lub beneficjentom.

Rezydent – osoba fizyczna lub prawna mająca centrum zainteresowania ekonomicznego na danym obszarze gospodarczym. W statystyce bilansu płatniczego grupuje się rezydentów wg następujących sektorów: władza monetarna (Narodowy Bank Polski), sektor rządowy (obejmujący rząd centralny i samorzady terytorialne), monetarne instytucje finansowe oraz pozostałe sektory (obejmujące głównie przedsiębiorstwa).

Rodzaj powiązania kapitałowego – relacje między podmiotami krajowymi a nierezydentami. Rozróżniamy cztery rodzaje powiązań kapitałowych:

- inwestor bezpośredni,
- podmiot bezpośredniego inwestowania,
- inne podmioty w grupie podmiotów powiązanych kapitałowo,
- podmioty niepowiązane.

Zadłużenie zagraniczne (brutto), na koniec danego okresu, jest kwotą nieuregulowanych i rzeczywiście istniejących zobowiązań (nie warunkowych), które wymagają spłaty kapitału i/lub odsetek przez dłużnika w jakimś momencie w przyszłości, a które są należne nierezydentom od rezydentów.

Spis tabel

Tabela 1. Aktywa zagraniczne w mld zł.....	16
Tabela 2. Inwestycje bezpośrednie – aktywa w mld zł.....	16
Tabela 3. Inwestycje portfelowe – aktywa w mld zł	18
Tabela 4. Pozostałe inwestycje – aktywa w mld zł.....	21
Tabela 5. Pasywa zagraniczne w mld zł	23
Tabela 6. Inwestycje bezpośrednie – pasywa w mld zł	25
Tabela 7. Inwestycje portfelowe – pasywa w mld zł.....	26
Tabela 8. Pozostałe inwestycje – pasywa w mld zł.....	28
Tabela 9. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – aktywa	30
Tabela 10. Struktura walutowa międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa.....	31
Tabela 11. Zadłużenie zagraniczne netto Polski w mld zł.....	33

Spis wykresów

Wykres 1. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna (MPI) w relacji do PKB.....	6
Wykres 2. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w podziale na sektory	7
Wykres 3. Międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w 2023 r. w podziale na sektory w relacji do PKB .	8
Wykres 4. Narodowy Bank Polski	9
Wykres 5. Monetarne instytucje finansowe	10
Wykres 6. Sektor rządowy i samorządowy	11
Wykres 7. Pozostałe sektory	12
Wykres 8. Pozostałe sektory – międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto w podziale na kategorie funkcjonalne	13
Wykres 9. Aktywa zagraniczne	15
Wykres 10. Inwestycje bezpośrednie – aktywa	17
Wykres 11. Inwestycje portfelowe – aktywa.....	19
Wykres 12. Pozostałe inwestycje – aktywa	21
Wykres 13. Pasywa zagraniczne.....	23
Wykres 14. Inwestycje bezpośrednie – pasywa.....	24
Wykres 15. Inwestycje portfelowe – pasywa.....	25
Wykres 16. Pozostałe inwestycje – pasywa.....	29
Wykres 17. Zadłużenie zagraniczne netto i międzynarodowa pozycja inwestycyjna netto Polski w relacji do PKB	34
Wykres 18. Relacja międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto do PKB w 2023 r.....	35
Wykres 19. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej bez OAR – aktywa w 2023 r.....	36
Wykres 20. Struktura międzynarodowej pozycji inwestycyjnej – pasywa w 2023 r.	37

www.nbp.pl